

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

308465

వ త్రి దినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2

జేన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 26 వ తేది సోమవారము

No. 22

నంబ్రటము. ౨

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆది క నైశాఖ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨

నందిక ౨౨

Bhide & Sons, Sangli (Bombay Presidency)
Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.
వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినిందినయంత్రము

వేరుశనగకాయలను పగులగొట్టి లోపలిపప్పును నలగకుండ తీయుటకు యంత్రము నిర్మింపబడినది.

గుంతకల్లు, గుత్తి, కడప, ఆకోని, హిందూ పుగము, సేలం, ప్రొద్దుటూరు, యర్రగుంట్ల, కదిరి, కొండాపురము, మొదలగు చోట్ల ఈయంత్రములు ఉపయోగమున నున్నవి.

చక్కగా పనిచేయకలిగినది. ధరలు చౌక. సదిత ధరలపట్టిక కోరినవారికి పంపబడును.

భైడే అందు సన్న,

సాంగ్లి - బొంబాయి రాజధాని.

మాయొక్క-జగమెరిగినమందులు

మాకాంపాండు సారసపరిట్ట.

రక్తమును శుభ్రీకరచుటకును, పులిపిల్లను పుండ్లను, వాత నెప్పలను, కీళ్ల నొప్పలను, నయము చేయుటకును, జేహమును చల్లజరచుటకును మంచిమందు. సీసా 1-కి రు. 2

వేకేజి పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మాయొక్క ఎలకిరు కాంపాండు.

నరముల బలకరమగు మందు. మానసిక శారీరక బడలికలను పోగొట్టును. సీసా 1-కి రు. 2

వేకేజి పోస్టు ప్రత్యేకము.

శ్రీ కృష్ణ బ్రదర్స్,

కవిస్థు (డగ్గిస్థు) & ఆఫీసు.

328 తంబుకెట్టిపల్లి, మదరాసు.

సుపీరియరు లీవరుజ్యూయల్లువాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3.0-0. పోస్టేజి 0-5 0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము డయలమీద మా కంపెనీ పేరు ఎట్టనిదిగానో ముద్రింప బడి యుండును. ఇది చూచుకొందమై తలభగమును, డ్యూప్లెక్స్ అను గ్లాసు దోమునుగలిగి మొరటుపనులకు దగి యుండును. వెట్రెమాత లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అతికించియుండును. సీనునుండి మాకై తయారుచేయబడి వచ్చినది. కాన నెవరియొద్దనుజిక్కదు.

ఒకరొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ ఖరీదునందు మీ, కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున చెలియును. ఇది వజ్రకేస గడియారములు ఖర్చయి యొగ్యతాపత్రముల నంది యున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామ మునంతను ఆంధ్రప్రతిక పక్షమున ఏజెంట్లు కావలసి యున్నారు కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదిలోపుగ పత్రికా కార్య సానమునకు పంపవేచుచున్నాము. పత్రికాధిపతి.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది 6వ తరం సంఘికలు తెలుకడివి.

ఇది దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తెగిన పటములతో కళావలెనొత్తి మ గును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2.0-0. (పోస్టేజితో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సాన త్వరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

కలమువాడు: - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. చింతాడిపేట, మదరాసు అని (వాచుడు

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు వడుపుటకున, వాటిని బాగుచేయు గలుగు తరిపేయుదు నిచ్చుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు వడుచునో యేదోభాగములు యేదోపనులుచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుంకముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్స్ యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీను 40 రూపాయలు కట్టవలయును. - 1- తారీఖున కాను ప్రారంభమగును. ఏప్రిల్ నెల 30 వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకహోటు దొరకగలదు. ఈ కింది మదచారించువారికి వ్రాసికోవడు.

గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక!

సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రప్రతికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ నైస్యసేవ, ప్రాచీనతీధి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కారము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మింగ్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాడు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల నైస్యబలము, నౌకాబలము, విమానబల ము వాటిపటములు; 5 దుర్భగల్గు నిర్మాణము వాటిపటములు; 6 నానారాజ్యముల నైస్యము ల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధవృద్దేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయ ములను దెలుపు 300 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్ర ప్రచురణములం దపూర్వ ముగ నుండగలదు. పెద్దయొక్కతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టిపల్లి, మద్రాసు.

సర్వోచితేశ్వరి.

Wanted.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము గంధర్వ ప్రతిభాగా గ్రామ మునందును ఆంధ్రప్రదేశ్ కడుమున ఏదెట్లు గావలసి యున్నాను కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 30 వ తేదీలోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంపి పేనుచున్నాము.

పత్రికాధిపతి.

కావలెను

సమృద్ధిమైయున్న ప్రాంతములలో కూడినట్టి వాస్తవమును కొనసాగించుటకు ప్రధాన ఏదెట్లును, చిల్ల ఏదెట్లును, దీనిజను ఏదెట్లును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకు జీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలకెనులకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతనప్రకారము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటులుండవలెను. కొద్దిచందమాత్రమే కావలెను. ఇట్లు మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరువాసాకు వ్రాయవలెను.

ఏ. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంటు కంపెనీ,

81-వ, తేదీ, తిరుపతి క్లబ్, చెన్నపట్టణము.

స్థానిక వార్తలు

౨౨-వ తేదీ మంగళవారము

కాన్స్టేబులు సెలవులో విడిచిపెట్టిన సా. ౫౦౫

౨౩-వ తేదీ బుధవారము.

శ్రీ గంధిదంపతులకు తోడువిందు, అదయారు సా. ౬౦౦

దీపకులవేళ. — నేడు శత్రుసాయంకాలము 6-51 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలెను.

పోస్టల్ నోటీసు: — రాయపేట పోస్టాఫీసు మే నెల 1-వ తేదీ రాయపేట పోస్టాఫీసు నెం 2-8-8-4 రుల గృహమునకు మార్చబడును.

బ్యాంకు పిన్ నోడము. — నేడు సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తిరుపతి క్లబ్ సమీపంలోనున్న బ్యాంకు పిన్ నోడము గావింపబడును.

తేదీ ౨౫/౫/౧౯౨౨ను క్లబ్బు. — శత్రుసాయంకాలము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీమతిగంధిగారు ఈక్లబ్బుకు సందర్శించెదరు.

మదరాసు మహాజనసభ. — ప్రతిసాంకత్సరిక సభ యానంతరము ఈనెల 29-వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు సభా భరణమున సమావేశ మగును.

చెన్నపురియందలి బోరాజాతివారు. — నిన్న పూర్వాహ్నము 10 గంటలకు మహమ్మదాలీ ఫజాలీగారి భవనమున శ్రీగంధిదంపతులకు సత్కరించు నిమిత్త మొకసభ గావింపబడినది.

సోమల్ న్యాయ లిగు. — నిన్న సాయంకాలము విజయరాఘవాచారి, ఎమ్.ఎ.గారి యాజమాన్యముక్రింద మైలాపూరు రేవడిలోని శ్రీగంధిగారిని సత్కరించు నిమిత్త మొకసభ గావింపబడినది.

ఒక వీరుకోల్పు. — రణరంగమునకు బయలుదేరిన స్కూలు డిపార్టుమెంటు: మావారింపెండెంటు హెండర్సన్ గారి నుపాధ్యాయులును విద్యార్థులును సత్కరించి కడచిన శనివారమునాడు వీరుకోల్పిరి.

చెన్నపురి పాస్టరుసంఘము. — సింగపూర్ కట్టిపీడి యందలి చింతాద్రిపేట వెకందరిస్కూలులోని నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రాధాన పి. లక్ష్మీనాథుగారు సీషిగారి వేదాంతమును గూర్చి యుపన్యసించిరి.

చెన్నపురి విద్యార్థులు. — శత్రుసాయంకాలము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు వై. ఎమ్. పి. ఏ. హాల్లో గా. వి. ఎస్. శ్రీనివాసకృష్ణగారి యాజమాన్యముక్రింద సమావేశమై సభగాంచి శ్రీ గంధిగారి కొక సన్మాన పత్రమును సమర్పించెదరు.

మదరాసు క్రైస్తవ కళాశాల. — నెలవారీ నిర్వాహకము పోవుచున్న ఎఫ్. డబ్ల్యు. హెండర్సన్ ఎమ్. ఏ. గారిని సత్కరించు నిమిత్తము మైలాపూరు విద్యార్థులు కడచిన శుక్రవారము సాయంకాలము సమావేశమై హెండర్సన్ గారి కుపాహారాలివ్వ మొసంగి గౌరవనీయము గావించిరి.

శ్రీ గంధి దంపతులకు గౌరవనీయము: — మదరాసు మహాజనసభ వారును ప్రావిన్సియల్ కాంగ్రెసు కమిటీవారును శ్రీ గంధిగారికి స్వాగతపత్రముగ సన్మాన పత్రమును సమర్పించిన వెనుకనతిఫలహామిందునట్లు హెండర్సన్ గారి గౌరవనీయము గావింపబడినది. రామనాథపుర సంస్థానమునకు సంబంధించిన రత్న పత్రగారి కుమారుడు ఆర్. జగన్నాథమూర్తిగారు వేలగాన మువ్వర్చి సుప్రసిద్ధులకు డబ్బియ్యి. ఆర్. కందసామి మొదలయినవారు హాజరైయును వాయిం చిరి. వీరుభయము ప్రతిభాపాక్షిక శ్రీ గంధిదంపతులను గౌరవించు నుద్దేశముతో గౌరవనీయము గావించిరి.

కృష్ణామండల సంస్కరణ సభ: — ఆంధ్ర పత్రికాధిపతులకు మరాఠీ కాశీవాధుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కృష్ణామండల సభాకార్యాలయమునందు సే 25, 26 వ తేదీలకు జరుగు కృష్ణామండల సంఘసంస్కరణ సభకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ గంధి దంపతుల కౌత్సర్యము

చెన్నరాష్ట్ర మహమ్మదీయ సంఘము

ఈనెల 24 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంత్రమున 6-15 గంటలవఱకు చెన్నరాష్ట్ర మహమ్మదీయసంఘమువారు లాల్ హాల్ నందు గంధిదంపతుల కౌత్సర్య మొసంగిరి. మహమ్మదీయ హెండర్సన్ ప్రముఖులు వెక్కిరింపు వచ్చియుండిరి. గంధిదంపతుల కవటికి వచ్చినవారిని పరిచితులను చేసిన పిమ్మట ఫలాహారము లుచున్నది. పిమ్మట నాదంపతులకు పుష్పమాలలు సమర్పింపబడెను. సంఘమువారి పక్షమున యాకాబు హుస్సేను నేలుగారిలును హాజరైరి.

“ఆతిథ్య మొసంగబడునపుడేవైగాగ్నియే గాని భయప న్యాసములు జరుగుట యాచారము లేదుగాని నేడు మన మూ పద్ధతి నవలంబించుచున్న యవసరము లేదు. (గంధిదంపతులను గూర్చి) హిందువులకు వలె మహమ్మదీయులకుగూడ నేదేతము మాత్రదేశముగ నన్నదో ఆట్టి భరతవర్షమునకు మిగిలినవారైన మహమ్మదీయులకు నేననుగూర్చి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ నుల్లాసమును వెల్లడించుట నీదేశములోనివారి కేరిని మహమ్మదీయులు తీసిపోవువారుకాని నేను మొట్టమొదట మీకు విన్నవించుచున్నాను. మీరు మాదేశీయుల రగుటకు మిగిలినవారైయుండుటల నే మేముగూడ నుల్లాసము నొందుచున్నాము. డాక్టర్ జాఫీ కా లో భారతీయుల జీవితసిద్ధికి మీరు పూనిన కఠినతర నియమ ప్రతిపదము హిందువులతో పాటు మహమ్మదీయులకుగూడ పట్టుదలతో పాల్గొనినందులకుగూడ మేముమితముగ నాపూరించుచున్నాము. సాత్వికనిరోధతమును బూనినభిన్నమతముల వారందరకు పరస్పరానుకూల్యతను సహకారభావమును కలిగియుండుట యత్యుత్తమ మనకు నిశ్చయము. భూమండలముననున్న సమస్తదేశములయందును భరతఖండమునకుగూడ నెన్నిటికైన సమనగౌరవమును బడయవలెనను తలంపు మనకున్నదో నీదేశమునగూడ నన్నియతములవారు నట్టి యానుకూల్యసహకారభావములనుకలిగియుండుటయే ముఖ్యవసరమని మేముతలంచుచున్నాము. పరిణామమందు మీ రాచరణయోగ్యమని నిశ్చయించిన విధానములన నధికమగులాభి మీదేశమునకు చేపరగలదని భారతీయులందరు నెదురుచూచుచున్నార. మీరకలంబించు విధానమున నీరాష్ట్రమునకుగూడ పాలాసంగ

బహుశని వివరాలను మహమ్మదీయసంఘమునకు సంతసించుచున్నాము. మరెవరను మీరే దేశోద్ధరణముకొర కవలంబించు నెట్టి కార్యమునందె ననుగూడ మహమ్మదీయులందరకును మీరు పాద నేరణే నుటకు నిర్ణయమున్నారని మహమ్మదీయులందరి పక్షమునను నేను నిస్సందేహముగ మీకు వాగ్దానముచేయుచున్నాను”

పిమ్మట గంధిగారు వాటికి వందనములు చేయుచు స్వల్పకాలము ముచ్చటించిరి. నేను మాత్రదేశోద్ధరణముకొర కవలంబించు నెట్టి కార్యమునందె నను నాకు నోద్యమమని మీరు వాగ్దానము ను నొసంగితిరి. మీ వాగ్దానమును చేల్పించుకొనుదని నేను! ముమ్మల నేదేతమునందె ననిర్బంధింపగలనని మీరు జాగ్రత్తయై యుండుడు. ఆ చేసిన వాగ్దానమును చేల్పించుదని ప్రజలను నిర్బంధించుటలో నేనెవల కార్యము నూనవలెను. దేశోద్ధరణముకొరకు జంతువు కొంటును లేకుండ స్వార్థపరిత్యాగ మొనరించిన డాక్టర్ జాఫీ కా లోని యుద్ధారభావములను గలవారి డాక్టర్ హిందూస్థానమునందలి మహమ్మదీయులలో కొందరున్నచో మనము చేయవలసిన కార్యమును ఫలప్రదముగ నిర్వహింపగల మనకులో నాకెట్టి సందియమునులేదు. అది గంధిగారు నుడిచిరి. ఆనంతరము సభాస్థలి నుండి బయలుదేరునదికి రాత్రి 7 గంటలైనది.

చెన్నపురి న్యాయవాదులవిందు.

గంధిగారి ప్రసంగము.

ఇట్టివిందు లిదివరకు రెండుజరిగినవి. ఇది మూడవది. ఈనెల 24 వ తేదీ శనివారమునాటిరాత్రి 8 గంటలకిందె అధ్యక్షతలు జనరలు ఎఫ్. ఏ. ఎమ్. కాన్స్టేబులగారి యాధిపత్యము క్రింద స్థాపించియున్న ఎఫ్ టి బి ఆఫీసులో వారి యానంతరమునందు జరిగినది. వైశాఖ్యోత్సవజడ్డ మానసియులగు సర్ జానువాలెనుగారు న్యాయమూర్తులు సర్ సి. శంకరనాయకు గారును, టి. వి. శేషగిరియ్యగారును, సి. వి. కుమారస్వామి కాశ్మీరగారును, కొట్టు బ్రాటరుగారును, త్యాగ్జీగారును ప్రస్తుతము చెన్నపురికి వచ్చియున్న వారిస్థల మెహమ్మదు కరించందు గంధిగారును న్యాయవాదులలో వెక్కిరించుచు యును విందునకు వచ్చియుండిరి. సాన్యాత్మ విధానమున 27 గురు భుజించిరి. 150 మంది కాళాహారమును స్వీకరించిరి

విందుభోజనము లైక పిమ్మట మహాదేశీర్యాదములు సలుపబడినవి. శ్రీబాద్రిచక్రవర్తిగారిని రాజకుటుంబమునకును శ్రేయోభివృద్ధిని గోరుచు నాశీర్వదించిన పిమ్మట, అధ్యక్షతలు జనరలుగారు శివుజ్జీనుగారి నాశీర్వదించి సుచితరీతి నిభం దించిరి. ఆ యాశీర్వాదమును పరిగ్రహించుచు శివుజ్జీనుగారు ఇట్టి విందులలో నిట్టి యుపన్యాసము లొసంగు నాచారము నా కంగీకారముగ లేదు. అందులో నానిని పత్రికావలేఖపల ఎదుట నొసంగుట మరియొక నవనకూలము. ఇట్లుగాండులో నున్న ఇక్కుకోర్టు మున్నగువారి నిట్టి విందులలో నుపన్యాసించుట లేనేలేదు. ప్రస్తుతమున న్యాయస్థానములయందు యుక్తి యుక్తములగు హేతువులను చూపుటయే గాని న్యాయవాదులు దీర్ఘపన్యాసముల నొసంగుపద్ధతి మార్చబోయినది. పదలాభి త్యమును వాగ్దానమును ప్రాప్తి కులను ప్రమింప చేయుట లేదు. ఆంగ్లదేశమునగూడ నీపద్ధతియే యంగీకరింపబడుచున్నది. నేడివింతునకు చెన్నపురిగాక యితర పట్టణములలోని న్యాయ వాదులు వెక్కిరించి వచ్చియుండుట యానందకరము. వీరి వాదన విధానమును గతసంవత్సరము నేను చాలవరకు చూచి తిని ప్రశంసితరవిమర్శనములను దీర్చి నిర్ణయములను సకమునర తై నతిగీతచాల ననుకూలముగ ఉండును. చెన్నపురిలోని న్యాయ వారు లీవిషయమున శ్లాఘాపాత్రముగ నే వాదించుచున్నాను.

ఇదివరకు న్యాయస్థానోద్యోగులు న్యాయమూర్తులు మున్నగువారు చాలినంతమంది లేకుండుటచే వెక్కిరింపున రములనుండి పని చాలవరకు నిలువబడియుండెను. దొరతనము వారి పురుగు తగినంతమందిని నియమించుటచేత నిలువబడిన పని యంతయును కూడ దీరుగలిగితిమి. అటులనున్న గూడ చాచాల సంఖ్య దినదినము హెచ్చుచుండుటవలన న్యాయవాదుల కనుకూల మే. నీలు వ బ డ ఠు ం డ ప వి ని నిర్వహింపవలెనను తలంపుగల మాలో కొందరికి మాత్రము కొంత యిబ్బందిని కలిగించుచున్నది. నేడు చెన్నపురిలోను ఇతర పట్టణములయందును న్యాయవాదులు గానున్న మిమ్మందరి నెవరు చూడగలుగుటకు నాకు చాల పంథిసముగ నున్నది. ఈయాశీర్వాదమును మీరందరేకగ్రీవముగ నొనర్చుకొందులకు నందరముల నాచరించుచున్నానని శివుజ్జీనుగారు నుడిచిరి.

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యము.

పిమ్మట స్వాధీనపరచుకొని గంధి గారిని సభాసభకు లకు పరిమితం చేసింది. నేడు మనసభలో నొక ముఖ్యమంత్రి లకు సభ్యులైన మీరు మాడగలిగింది. ఈ గంధి గారు మన కపరిమితం చేసిన ముఖ్యమంత్రి గంధి గారి పేరు వినియే యుంటిమి. గంధి గారి ప్రసంగమున వివరములను గురించి మాటలను నుండును. నాకు కూడా గుర్తుకొచ్చిన కలన. గంధి గారు ప్రస్తుతము కార్యంతర నిమిత్తము న్యాయవాది వృత్తి నుండి తప్పుకుని వారు మనవలెనే న్యాయవాదులు. గంధి గారి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును స్థిరపరచుటకు పెక్కు సం వత్సరములు పుష్కరముగ దీక్షతో పనిచేసియుండిరి. కాన గంధి గారు సామ్రాజ్యమును గూర్చిన ఆశీర్వాదము నుపపాదించెదడు" అని ఆయన నుడిచిరి.

పిమ్మట గంధి గారు ప్రసంగించిరి. నవీన నాగర క తత్వ కేవలము ప్రతికూలమైన దేశభక్తుడనని ఘంటా పథముగ నుడువుచున్న వాడను ఆ గు నేను వీరు మా సామ్రాజ్యమున హిందూస్థానము ముఖ్యభాగముగ నున్నదో ఆ ట్టి ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముపట్ల నెటుల రాజభక్తి భరి కుడనై యుండగలిగియుంటినియు పరస్పరకోప యోగ ముగొరకు హిందూ వాంగ్మతములు రెండును కలసి పనిచే యుట యనుకూలమని నేనెటుల నుంజనుముగ తలచియుంటి నని యును దక్షిణాఫ్రికాలో నున్నప్పుడును నేనీదేశమునకు వచ్చి సంచరించుచున్న రిమానులు కాలములోనన్న పెక్కు మంది ప్రశ్నించియున్నారు. కాన నేను మిక్కిలి గౌరవముగల దియును ప్రాముఖ్యమైనదియును నీరుమాసభయందు మరల నింకొకసారి నేను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యముపట్ల చాలరాజభక్తి గలిగియున్నాననినడుపుట కత్యంతసంతోషమునొందుచున్నా ను. నారాజభక్తి కేవలము స్వార్థ పరత్వమువైచే యాధార పడియున్నది. సాత్విక నిరోధకుడగు వారు తానెట్టినితిగతులయందు చిక్కుకొనియున్నను గూడ సాత్విక నిరోధము నకలంబించుటకు తనకుల యత్నము ప్రసవించుట యావశ్యకమని సాత్విక నిరోధకుడగు నేను గ్రహించితిని. ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందు తన్ను యంతమాదర్శములు నాకు గోచరించినవి నామానము నాకర్పించినవి. ఆంగ్ల సామ్రాజ్య వానియుగ ప్రతిష్ఠాత్మకమును తనకామర్థ్యమును తన గౌరవ మును తన మనస్సుతోబాధించిన సర్వవిషయములను యథేచ్ఛ ముగ నుపయోగించుటకు స్వతిత్రమున కతిగియున్నాడు. ఈ స్వేచ్ఛ ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందే గుర్తుకొను తేజస్ సా మ్రాజ్యములందన్నటివలెను ఆసత్వముగను నున్నది. ఇది యేనన్న ముఖ్యముగ నాకర్పించినవిషయము. నాకట్టి ప్రభు త్వముగండును గూడ ననురాగములేదను విషయమును మీరెరిగి యుండవచ్చును. ఏ ప్రభుత్వము పరిపాలనమును తక్కువ చేయుచుండునో ఆ ప్రభుత్వమే శ్రేష్ఠమైందని నేను పునఃపాఠము పలికియుంటిని. అటులే ఆంగ్ల ప్రభుత్వమున నేను తక్కువ గ పరిపాలించుటకు సాకర్యమును కలిగియుంటిని కాన నేను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందత్యంత రాజభక్తుడనై యున్నాను (అని గంధి గారు నుడిచిరి. న్యాయమూర్తుల కాశీర్వాదమును టి. రం గాచార్యులు గారు ప్రతిపాదించిరి. "న్యాయమూర్తులకు న్యాయవాదులకును పరస్పర సంబంధముగలదు. న్యాయమూర్తులు న్యాయవాదులకు బడిపిల్లలను బల్లవై నిలవజెట్టు నుపాధ్యాయులకలె యును సరణితులౌచినది. ఉత్తమ పదవిని బడ సిన న్యాయవాదులే న్యాయమూర్తులగు చున్నాడు సభ్యుల మును గౌరవవర్తనమును గల న్యాయమూర్తులే దేశమునకు రణ కోవిరులగు యోధులకన్న నత్యంత ముఖ్య కృత్యముగను న్నాడు ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమును కట్ట డమునకు న్యాయపరిపాలకమే మూలాధారమగు పర్యవేక్షకు నున్నది. ఆట్టి న్యాయపరిపాలనకు న్యాయమూర్తుల యుత్తము చక్రవర్తిమే మూలము పెక్కు ప్రశ్నలములనుండియు నట్టి యుద్ధాధి పురుషులే హోకోర్టులలో న్యాయాధిపతులు నధిష్ఠించియున్నారు. న్యాయాధిపతులకు చాద్రప్రతివాదములను వినుటయందోపియియే ముఖ్యముగా సంపదగో నులక్షణము. రెండవది స్వతంత్రత. ఈరెండు లక్షణములు చున్నచో సామాన్యముగ గ్రాహ్యశక్తి గలిగినవగుడ న్యాయాధిపతులు ప్రజల మన్ననకు పాత్రు లగుదురు. న్యాయవాదుల వాదనలొక్కొకప్పుడు వినుటకు గలిగించును గాని న్యాయవాదులు తమకొరకుగాక మరెవ్వరికొరకు చాదించుచుండురు విషయమును న్యాయమూర్తులు ఆలోచించెదగును. అని రం గాచార్యులుగా నుపపాదించగ న్యాయమూర్తి కోట్లు ట్రాటరుగా రంతులకు న్యాయాధి పతుల పక్షమున ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

న్యాయవాది వృత్తిగూర్చి న్యాయమూర్తి టి. వి. శేషగిరయ్య గారు నుపపాదించిరి. బాధ్యుగారండలకు ప్రత్యు

త్తర మొసంగిరి. సర్ జాక్ వాలిసు గారు అవ్వకేలు జనరలు గారి కాశీర్వాదము నుపపాదించిరి. రాత్రి 11 గంటలకు విం దు ముగిసినది.

గంధి గారు—ఆర్యవైశ్యులు.

నిన్నటిదినము సాయంకాలము మన యార్యవైశ్యసంఘ మునకు జేరిన గాఢానీశాఖవారు లోకమాన్యులు గంధిదం పతులకు గోవిందపు నాయకుని పీఠిలోని వసంతమండపమున స్వాగతమును నాతిభ్యమును నిచ్చి సమానించిరి. స్థలమంత యును తోరణములచేతను పతాకములచేతను రమణీయుగా నలంకరింపబడియుండెను. ఆసాన జేరికవై నొకభాగమున నాదీ శిరోమణులు సమావేశమైయుండిరి. రెండవ ప్రక్కనకు ఆసాన జేరికక్రిందను చుట్టును ఆ గామునకు మన లక్ష్మీపుత్రులును ఆచార్యులైన పీఠులను గుమగుడి క్రిక్కిరిసి పవిత్ర దంప తులకు భాగమనునకై యెరురుచుచుండిరి. వికకంఠముగ పీఠులకు నతిథుల విలుచుచుండిరోనాగ, సభారామపురోభా గమున వ్యాండు మ్రోగుచు వీరులని దొనర్చుచుండెను. సమ యమునకు చక్కగ గంధి గారును వారిసతియు తమకు సమాజ మగు విశాసవృద్ధులను నందరవై బరపుచు సామాన్య కష్ట ధాయలై ప్రవేశించిరి. సభ కరతాళిభ్యనులతో లేచి నిలిచి మ్రొక్కుచును వారికి స్వాగతముచ్చెను. మ్రొక్కులకు ప్రతి యొనర్చుచు నాదంపతులు తమవస్తువులను పీఠి తాసముల నలంకరించిరి. శ్రీయుత పి. మొకటాచలము శ్రేష్ఠిగారు ప్రధ మోపన్యాసమును నీదంపతులకు స్వాగతమిచ్చిరి. వీరు దక్షిణాఫ్రి కా యందొసర్చిన మహా స్వాగతమును చేర్చి ఇట్టి వీరు వైశ్యులుగానుండుటచే తమసంఘమునకు గలిగిన గౌరవ మిం తంతగాదని సంతసించిరి. తమవార సభవారంబింతు నాచిన్న యారామమున ముక్కువై పున కిదముగానుంచబడిన యల్పా హరమునాగరింప గోరబడిరి అది తరణము గ గంధి గారిలో మనవైశ్య ప్రముఖులు కొంచెము పరిచయముచేసికొనుట కును ఇష్టాగోష్ఠి నొనర్చుటకును ముసిరి. ఆనహాసభాపుడత్యా దరమున నందరితో సంభాషించుచు కొంతకాలము గడచెను. పిదప చల్లగురు స్వామి శ్రేష్ఠిగారు గంధి గారినిగూర్చిన సమ్మా నోపన్యాస మొగ్గభాషలో నొసర్చి గంధి గారి వికర్యమును, ఋషికల్పజీవితమును, భక్తియుత వర్చస్సును మన కాదర్శము లుగా నుండదగినవియు గాంధీసతి భర్తగూడ సరిసమాన ముగా స్వాగతమునర్పి పటుత్వముతో ఆత్మబలమును వ్యక్తికరించి హిందవధర్మపట్టిత్వ సంపూర్ణ త్వమును ప్రద ర్శించినందులకు మనము పరమానంద ముద్రలతో యున్నామని యు నుడిచిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో మనప్రజల సంబంధించిన వ్యాపారవిషయము లెట్లున్నవో యార్యవైశ్యులు విశగోరుచు న్నారని కారితీయన గంధి గారిప్రార్థించి వారిని మూల లంకృతులంజేసిరి. ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు గంధి గారు వందనము లొసర్చి తామిదివర కన్నియోపన్యాసములు చెప్పినట్లు దక్షిణాఫ్రికాలోని విషయమునకు తాము కారణులు గారనియు తమతోన్నడి వైశ్యవైశ్యములు గనుబరిచిన ఉత్తమ ప్రకృతి ప్రజయే యాధారమైనవారనియు నొక్కిచెప్పిరి. వ్యాపార విషయములను గురించియు వనస్య సిం చుటకు నదియదను కాదని చానిని కొద్దిగా స్పృశించి వదలువారైరి. దక్షిణాఫ్రికాలో మన హిందవులు చిన్న దుకాణదారులుగను వీరులలో నింటియింటికి నమ్మువారు గను ననమావలె యున్నాడు. విశాపినును నీవిధపువ్యాపారమున మనతో పోటీకింపలేదట. ఈస్థితి యున్నంతకాలము కొలదిపాటి ఘర్షణలు తప్పవట. అయిన నట్టి ఘర్షణలకు ప్రతీకారముగ సాత్విక నిరోధ ముకరలేదనయు ఓర్పు పట్టుదల రెండును మన్న నా ఘర్షణలు మూపోవుననియు జెప్పిరి. ఆట్టి ఓర్పు పట్టుదలలు మనవారికి కలవనియు వాక్రచ్చిరి. నిద్యాసంతో లయు విరాళముల నొంది వ్యా పారమునకు దిగువారి యందుకంటె నా దక్షిణాఫ్రికాయం దిన్నికప్పుచు లందుచుండు హిందవవ్యాపారకులలో పెక్కువ శేషము కానవచ్చుచున్నదనియు హిందవజాతీయత నిజమగు టకు నట్టిపునఃపుత్ర కావలెనయు చెప్పి ముగించుకప్పు డా వదనమును పొడనూపిన దాధర్మమును, హృదయము, భవిష్యదాశ ము నూచించిన మహావిశాసమును గమనించినవారెవరగలరు గాని కల్గించిచెప్పటకు వీలులేదు. ఎవనెవ హోమ్నియము ఫిడెలువాయించు కష్టాలకు ముగిర్చుచుండిరి శ్రీరాములు శ్రేష్ఠి, సంధెనుమా శ్రేష్ఠి గారులు సుసరగతములతో సభ ముగించిరి.

ఆంధ్ర మహాజనసభ

ఆంధ్రమహాజనసభ సమయమున దేశభక్తాశ్రేయలగు శ్రీగం ధిదంపతులు విశాఖపట్టణమునందుండు యెంతయు శోరదగిన వని వేరుగ జెప్పవక్కరలేదు అట్టిమహాపురుషులతో గలిసి మాతృదేశారాధనమును చేసినప్పుడే ఆంధ్రమహాజనసభ సాధ కముకాగలదు. ఆంధ్రమహాజనసభ గలదు. 'హింద్యునము నకై ఆంధ్రలోక మెక్కువగా మున్నది తత్సభకావ్యాసము వారి కీవరకేంద్రియమునందగి నమ్మిక. ఇంతవరకు ఒకవేళ రాకపోయినను శీఘ్రముగకాగలదు కావున వారికార్యక్రమ మునకు భంగము లేకుండచేయుటకు గాను ఆంధ్రులపక్షమున తమరు ముందుగనే వారినిలిచి వారినితప్పకనచ్చుట కంగీకరిం చునట్లుచేసి వారిరాకనుగూర్చి మీపత్రికామఖ్యమున లెల్ల డించి ఆంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచు గాకయనిప్రార్థించు చున్నాను.—ఒక ఆంధ్రుడు.

చెన్నపురివర్జిల్లు సాంఘికసమావేశము.

నిన్నున్న(28-5-1915) సాయంకాలము 4 గంటలకు చెన్న పురివర్జిల్లు జె. యల్. రోజారియోగలాతిప్రముసంగిరి. పూనముల్లి హైకోర్టుననున్న హైనుపార్కులో సమావేశము జరిగినది. భారతీయ సామ్యత్వగాన ముగర్చబడినది. లోతుల విజపాటు తెలుగుల వాండుపాద్యము నేర్పరచబడినది. ఫలా హరములను చేసినవిచ్చుట నందరను నొకవో గూడెను. తెన్నిను పండుమలలో గలిగిరి. కే. పి. లక్ష్మణరావుగారిని కే. కృష్ణ స్వామయ్యగారిని రెండు ఘంటాపాటుకలములను రోజారియో గారు బహుమానమొసంగిరి. ఎ. రాఘవాచారిగారు 'దైవము భక్తుడు' నను హాస్యప్రదర్శనము గావించిరి. టి. వి. ముద్దు కృష్ణయ్యగారు హాస్యసమీక్షమగు ప్రసంగ మొనరించిరి. రాత్రి 7 గంటలవరకును వివిధవిశేషములు జరిగినవి. పిమ్మట సమావేశము ముగింపబడినది.

దక్షిణాఫ్రికాలోని సామ్యాయ సంఘము.

ఈ సంఘసంబంధముగ సభ మేనెల 7, 8 తేదీలలో నెల్లూరునందు జరుగును. మ. రా. రా. శ్రీ కే. వీ. రామనాథ య్యగారు ఆ గ్రామసాధిపత్యమును వహించురు.

కార్యక్రమ వివరణము.

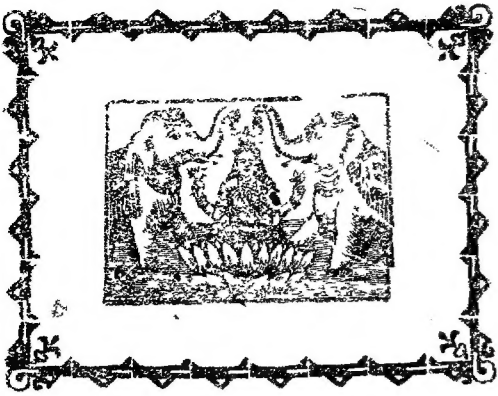
తే 7 ది. ఉ. 7-80 కి. లెకే కేట్ కన్యగారి స్వాగతో పన్యాసము; సభాధ్యక్షుని యుత్సాహము; విషయనిర్ణయ సభ. సాయంకాలము 6 గంటలకు నిమిత్తుల కెల్లరకును "అట్ హామి" ఎక్టర్లయొక్క మెంటు తే 8 ది. పగలు 11 గంటలకు తీర్మానములను చర్చించుట, న్యాయములకు చదువుట. మేనెల 2 వ తేదీలోగా నెక్కిరెగారికి చేతులుగున వారిని తెలిపినయెడల, నియంత్రులకు భోజనవివరము లున్న బుటటు కావ్యోపసంఘసభ్యులు సంసిద్ధులై యున్నారు. తేదీలోగానీ నెల్లూరు ఏ. వి. ఎం. కాంపాకోడు లోని లెకే కేట్ కన్యకు తెలియజేసినయెడల, విశాపినుకొ నియంత్రులకు వలసినయెర్పాట్లు ప్రత్యేకముగ చేయబడును. ఖర్చులు రమారమి రోజు ఒకటికి చేయితరహావ ఒక్క రూపాయయు, విశాపిను పద్ధతికి రెండురూపాయలు నగును.

చెన్నపురి పరిశ్రామికసభ 1915 — ఈసభ

యం దధ్యక్షతను వహించుటకు తరింపబడిన గౌరవనీయులగు శ్రీ కె. ఆర్. వి. కృష్ణరావుబహద్దరుగారు (వీలుగా) ద్వారం దును, ఆహ్వానసంఘమువారు మ. రా. రా. శ్రీ ఎ. కృష్ణాభి రామరావుగారి హామ్యధ్యక్షత కెన్నుకొనిరి; భారత సాంఘిక రించిరి. పరియొక్కరికిని ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు వ్రాయుటకు నులసినంత ఆనకాశము లేనందున, పరి శ్రామికవిషయములం దాసేగిగల ప్రముఖులలో నీసభయందు జనునవలయుటకు వ్యాసాదుల వ్రాయనిచ్చగించువారును సభలో తీర్మానముల నుపపాదించగలవారును ఆయావిషయములను సాధ్యమైనంత త్వరలో తమకు జేరినవలయునట్లు నెల్లూరునుండి నెక్కిరెగిలు ప్రార్థించుచున్నారు.

మున్సికల్ న్యూసెయ్య

మదరాసు కార్పొరేషనువారు 10, 12 దినములనుండి జార్జిటవునుగదలి ఆచార్యున్ సభమును తుడిచివేయచేయు టుతడు. జులూసులు విరిగి పురుగునీరు నీలివి కలపెట్టుచు న్నది. పెంటకుప్ప దివడినాళివద్ది నొందుచున్నది. చెనీడెం టుగాడికి సుదువారందరను కలసి ప్రాజెక్టోన యిరికి జనా బేలేదు ఈ జుక్రమును విచారించువారు తనకోతెలియకు న్నది కమీషనరు సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు నైనను జో క్యము కలిగించుకొని స్వయముగా విషయమును పరిశీలించి శీఘ్రముగ వీధిని బాగుచేయింపనిచో సందుజో కలరా కలుగు నేమోయని భయముగా నున్నది.—ఒక పౌరుడు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 26-తేది

సామాజికము.

నిమ్మ జాతులు.

ఇరువదియవ శతాబ్దమున పదునైదు సంవత్సరములు జరిగిపోవచ్చినవి పాశ్చాత్య ప్రభువులు నూరు సంవత్సరములుగా మనపై ప్రభుత్వముని మనకు పాశ్చాత్య నాగరక సంస్కారము కలుగ జేసినారు. మనదేశమున పాశ్చాత్య పౌరస్య నాగరకములను చూడగొనిన మహానుభావు లెందరో యుదయించి మానవ సమానత్వమును మాటి మాటికిని మనకు బోధించి బోధించి మనలను కృతార్థులను జేయ బ్రయత్నించినారు. దేశము యొక్క అన్ని భాగములను కొద్దిగనో గొప్పగనో సంస్కారాదర్శములు వ్యాపించి పనిచేసినవి. నిమ్మ జాత్యుద్ధరణము న్యాయము మాత్రమేగాక మనజాతీయ బలమునకు నత్యంత మమునదని యుంగూడ పూర్వార్చార పరాయణులే యంగీకరించి నారు. దేశములో నచ్చటచ్చట పెక్కు నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘములు నెలకొని పనిచేయుచున్నవి. క్రైస్తవ పాదరీలు మన నిమ్మ జాతులను తమ మతములోనికి దీసికొని వారికొక విధముగా పదవిని కలిగించుటచేసి ఆమతములో కలియని వారికికూడ మునుపుండి నంతనిర్బంధము లేకపోవుటయు కొన్ని యెడల సంభవించినది. కాని ఇది యంతయు నికను నిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సమస్య నెంతో దీర్చలేదు. జరిగినది యంతయు ముఖ్యముగా పట్టణములకే సంబంధించి జరిగినది. నిజమాలోచించి పట్టణములలో నిమ్మ జాతుల స్థితి యితరస్థానము లందుకంటె గుణముగా నెక్కువైయున్నది. ఏలయన పట్టణములలో వాని యవసరములను బట్టియే సాధారణముగా నన్ని జాతులవారి నివాసములును కలగూర్చగలగా నేర్పడియుండును. పట్టణములయందలి కార్యక్రమము గూడ నిమ్మ జాతులను దూరమందుంచిన సులభముగా జరుగునది గాదు. అంతేగాక అందలి ప్రజలును కొంతవరకు పట్టణల తిక్కవ కలవారుగా నుండును. మానవ సమానత్వమును సూత్రముగా గైకొనియుండు నాంగ్ల ప్రభుత్వమువారి ప్రతినిధులును పట్టణములలో నెక్కువ సంఖ్యలుగా నుండును. వీరియెడట నిమ్మ జాతులపై నధికారమానుటకు నితరజాతులు సామాన్యముగా సాహసించరు. కాని యొక్కనిమేషము పట్టణములనుండి పల్లెలకు గ్రామసీమలకు దృష్టిని మరల్చితిమేని విభేదము స్పష్టముగ కనవచ్చును. అచ్చటచ్చట పాదరీల పుణ్యమున కొంతమార్పు కలిగినది కాని అది మన మూలముగానే వచ్చినదిగాక బయటివారి బలవంత మాఘస్నాన మగుటచేత దానివలన దొసగులు కూడ సంభవించినవనిన తక్కువగాదు. పాదరీల క్రింది నిమ్మ జాతులు ఇతరజాతుల నొకవిధముగా తృణీకార భావముతో జూతురు. ఆ ఇతరజాతులు వీరికి ప్రబలసాహాయ్య మున్నదని వెరచి గౌరవింతురు. అందుచేత నేకదేశస్థులే యైనను నొకరి నొకరు ప్రేమతో జూచుకొనుట లేక పోవుచున్నది. ఇందువలన బలవిహీనత యనుట చేరచెప్ప నవసరములేదు. దీ కిమనము నిమ్మ జాతులను నిందింప నలసిన పనియు లేదు. ఇతరులు వచ్చి వారికి మానవత్వ కుండదగిన స్వాతంత్ర్యము నిచ్చు వరకును మనమట్టి స్వాతంత్ర్యముల నిచ్చుటకు పూనుకుండట మనలో పము. ఇతరులవచ్చి మననిమ్మ జాతులనుపై కెత్తిపాటుపడుచుండినప్పుడు గూడమనము పనిబూనుకుండుట యింను శోచనీయము. ఉద్ధరించుట లేకున్న మానెకాని మనలను దక్షిణాఫ్రికాలో నిదివరకు నైరోబియనులు బాధ పెట్టినపరిధిని మనదేశములోనే మనమే యానిమ్మ జాతులను బాధపెట్టుకుండనైన నేర్పరచకుండుట దోషమా? పాపమా? నరకమా? ఏమనిపల్లించ వలయునో తెలియరాకున్నది. ఇటీవల మలయాళమున నొకవీధిని నొకహిందువను యుడగు మాపిళాయ రుగనోయంకత్రమిచే మగలకు.

కొనినాడు. బ్రిటిషు కౌన్సిలవారికి 20 దేసి రూపాయలు జరిమానా కాని నాలుగువారములు శిక్షగానిచెప్పినాడు. ఈ శిక్షపడినవారిలో మతముచే జాతివిభేదములెరుంగని మహమ్మదీయుడునుంట నాశ్చర్యకరము. అధికుడ ననివిజ్ఞప్తిగునాతడు ఎంతటిపనినైన చేయుచుండను గదా! ఈదురాగతులకును మనకూలీలను చావమోదు ఐరోపియనుదురాగతులకును నేమిభేదము? వారు పెరజాతివారిని హింసించుచున్నారు. మనముమన జాతివారినే హింసించుకొనుచున్నాము. ఆజాతిలో నట్టివారుండట యెట్టి శంకమని మనమునిందించుచున్నామో మనలోనిట్టివారుండట యంతకంటె నెక్కుడుశంకము. ఐరోపియనులకును మనకును సంబంధములు నవీనములును ఎక్కువకలయిక లేని వియుగాన వారిలోనిదురాగతులు సులభముగా బయటపడుచున్నారు. మననిమ్మ జాతులు మనలోని వారేకావున వీరియెడలనన్యాయము జరుపుదురాగతులవిషయము బయటికివచ్చుటలేదు. కానిదురాగతములు జరుగుచునేయున్నవని మాత్రము మన గ్రామసీమలలోని జీవితమునుగమనించినవారొప్పుకొనకతప్పదు. మలయాళమునం దాదుగుగులకు శిక్ష వేసిన పోస్టులముగా దేశమునకు పకారము చేసినవాడు నిమ్మ జాతి యన్నంతమాత్రమునదుస్థితికి పాత్రుడని యాంగ్ల ప్రభుత్వము వారొప్పుకొన జాలరని యాతడు స్పష్టముచేసినాడు. ఇది మన యగ్ర జాతులవారు తప్పక జ్ఞాపకముంచుకొనదగినది. నిమ్మ జాత్యుద్ధరణకుజను దీనిని స్మరించికొని తమదృష్టిని గ్రామసీమలపైకి మరల్పవలసి యున్నారు. గ్రామసీమలలోని యుత్తమజాతులకు నిమ్మ జాతులను సదమదృష్టిని జూచుటవలన గలుగు దుష్ట ఫలములను నచ్చజెప్ప నలసియున్నారు. దాని వలన తటస్థులు మననైతిక పతనమును నిరూపింప వలసియున్నారు. ఇట్టిపనికి ఎందరు యశావసులు పూనుకొనినను పూనుకొనవచ్చును. పూనుకొను ప్రయత్నము రాజమండ్రియందు జ్రహ్మాశ్రీ చిలక మర్తి. లక్ష్మీనృసింహముగారి ప్రోత్సాహము క్రింద నడచునది దక్కవిగివి యైనది మరియొక్కటి కానరాలేదు. ఇంటి పునాదిని బలపరచుకొనుట ప్రథమోద్దేశ్యము. మర నిమ్మ జాతులు మనస ఘమునకు బునాది. ఈ పునాదిని వైచువారిప్పటి కైన లేరా?

గంధిగారు—సామాజ్యభక్తి.

శనివారమునాడు మన న్యాయవాదలము న్యాయాధికారులయు సాంసత్పిక భోజనసమావేశము అచ్చటికి తొకమాన్య గంధిగారు, బారిష్టరుగటచే, నాహూతులయి యుండిరి. మనసామాజ్యముయొక్క బలమును కోరుచు సామాజ్య శాశ్వతతను నాశీర్వదించుచు వారువన్యసింప నేర్పడిరి. అన్ని యెడలంబటి చుట్ట వారుచేసిన యువన్యాసమును బహుహస్యము. కాని గంధీర భావగుండితము. తాము దేశభక్తులనియు నవనాగరకవ్యతిరేకులనియు ప్రతీతియుండియు కూడ బ్రిటిషు సామాజ్యమునకు భక్తులుగానుండుటకు కాంక్షము స్వపరిత్యజమేయట. ఏప్రభుత్వమున తక్కువ ఏలుబడి కలదో ఆప్రభుత్వము తమముననట. అట్టి ప్రభుత్వ మూలోకమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వము గారమరియొక్కటి లేదట. తాము సాత్త్విక నిరోధముకైకొనినప్పు డిరహస్యము బయటపడవని వీరు సూచించినారు. వ్యక్తి తనగౌరవమును తయార్య సాక్షికి వ్యతిరేకము కాకుండ కాపాడికొనుటకు కావలసిన స్వాతంత్ర్యము సంపూర్ణముగా బ్రిటిషు సామాజ్యమున ననుభవింపవచ్చునని వీరి యాశము అనగా బ్రిటిషు సామాజ్యమున నితరుల న్యాయము హక్కులకు వ్యతిరేకముగా పోనంత కాలమును వ్యక్తిస్వతంత్రుడనుట వీరి యభిప్రాయమై తోచుచున్నది. ఇంతకంటెను సంఘోధరణకు గావలసిన యనుకూల మేమి యున్నది? ఆత్మబలముండిననన్ని బలములునుచేకూరునుగాననాయాత్మ బలమును స్వతంత్రముగా వినియోగింప నడచుచు బ్రిటిషు సామాజ్యమునకు ఆత్మబల నిరూపకుడగు గంధి భక్తుడనిన నందులో విపరీతమేమియును లేదు. ఇట్టి యనుకూల మొదవించు సామాజ్యమున సాత్త్విక నిరోధమునైనను తేలికగా నుపయోగింపరాదని వారు సందర్భవశమున జెప్పియుండుట గమనింపదగియున్నది. వైశ్యులు నిన్ను వీరి గౌరవార్థము జరిపిన సమావేశమునను వీరియర్థమునేస్ఫురింప జేసిరి.

స్వదేశవిజయము మరియొక మూలముండి పిన వచ్చినది. ఉల్లిపొరకంటెవల్లువయె గాలిలోకానరాని యంత సూక్ష్మమై సమలగలదిగజల్లులపిడికిటితోనాదిగిలోకమునకు విభ్రమముగొల్పుచుండిన ధక్కామస్లినువస్త్రముల పరిశ్రమయొక్కెడ పున హద్ధరింపబడినదని వినుట కేహ్లాందవహృదయముప్పొంగకుండును? గ్వాలియరుసంస్థానమున ఛాందేరియొక పానుపడినపట్టణము. అప్పుత మైనవనిచేయగల నేతకాండచ్చట సూర్యవారు. అచ్చటవీరు 1400 లకుండేరట కాచి ద్రవ్యదేవతయు నప్పులవారునుచేవీరిని 1903 వ సంవత్సరమప్పటికి 900 బలముగచేసినైచిరి. ఇది కనిపెట్టి ఆసంవత్సరము గ్వాలియరు సంస్థానప్రభువులు మరలపీఠిస్థితి బాగు పరుపవలెననితలంచి తదర్థము సంస్కారములారంభించిరి. స్థానప్రభులవలె పారిభోవుచుండినవారిని నిలిపిరి. ఒకవిధముగా కరపతిసంఘమును నెలకొల్పిరి. నేతవాండ్రకు, గంజివేయుట మొదలు వస్త్రమును సున్నితముగానిదముచేయుటకు వరకు వలయు సర్వవిషయములునేర్పు విద్యాలయమును స్థాపించిరి. విపరీతము లగుమార్పులుచేసి అనవసరములగు వ్యయములు కల్పింపక పాశ్చాత్య పౌరస్య పద్ధతులను సమర్థి సమన్వయము జేసి పనినడుపగల యధికారిని క్రియుతగోవిలయనువారిని నావిద్యాలయమున కధ్యక్షులుగా నేర్పరచిరి. నేడ కురల ఛాందేరిలో 1400 నేత గాండ్రుడినారు అక్షరములురాక చదువనేరనివారికిగూడ న్యాయములో చిత్రలేఖనముతో

విదేశీ పాపములను గ్రహించుము

ఇంగ్లండు

సోమవార నష్టములు

అస్తిత్వము గాన చెప్పిన నష్టములు

లండన్ ఏప్రిల్ 25:— అస్తిత్వము గాన చెప్పిన నష్టములు జేయుచున్నార:— మార్చి 31 వరకు నష్టములలో 450 అధికములు నష్టమైపోయిరి. ఏప్రిల్ 22 నుండి చనిపోయిరి. నష్టము కలిగిన 8141 మంది నానికలములు 4981 మంది చనిపోయిరి.

బ్రిటిషుదొంగతనము-రాగి కత్తివెనిలు

బోస్టన్ ఏప్రిల్ 25:— వార్తాసంఘము వారిట్లు తెలియజేయుచున్నార:— అమెరికాలో రాగి కత్తివెనిలు చేయు అమెరికా మేటెరు కంపెనీ ఒకటియున్నది. ఇందులో సభ్యులలో కనీసము సుప్రసిద్ధుల బడినది. ఈ కంపెనీ వారి రాగి కత్తివెనిలు ఒకటిని బహిష్కరించినది. ఈ కంపెనీ వారి రాగి కత్తివెనిలు చేసినది. బ్రిటిషు దొంగతనమువారిలో నాశనమైనది అమెరికా వారు రాగిని విక్రయించెను. ఇట్లు విక్రయించగా మిగిలిన రాగిని ఆంగ్లేయులు తీసికొందురు.

ఫ్లూమారులు పెంచుచు గొరి లిపోరు.

శత్రువులు విషపూరితముగు బాంబులను వేయు

లాహోర్ ఏప్రిల్ 24:— ఫ్లూమారుల ప్రభుత్వము ప్రకటించుచున్నది:— ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వమునకు విదేశీ ఘోషణలగుండు సమీపములందలి పరాసునైనికులను జర్మనీవారు గురుచున్నారను విడిచిది. ఈ పరాసునైనికులను మనవిడచి ప్రకటించుచున్నది. జర్మనీవారు మొదట ఫిరంగులను వెట్టి కొట్టితరువాత, నెదిరించిరి. ఫిరంగిగుండ్రముండి విష వాయువులు వెలుగుటకు పనిచేయుచున్నారని నొందినది. తరువాత అలాంటివి చేసినది. జర్మనీ వారు ఇట్లు బాంబులను వేయుచున్నారని తెలిపిన సంగతులను వారముదినముల క్రిందట తెలిపిరి. దీనివలన నిజముగా రాము ఇట్టి బాంబులను వేసినప్పుడు తటస్థ దేశములవారు ఎక్కువగా ఆత్మహత్యకు గురైనట్లు ప్రకటించుచున్నది. విష వాయువులు వచ్చుచున్న ప్రదేశము నుండి పరాసునైనికులు రాత్రివేళ వెనుకకు మరలవలసినవారైరి. తరువాత విష వాయువులు ఎక్కువైపోయి, బోస్టన్ సమీపమున కాలువల వైపుకు సురలివచ్చిరి.

ఆంగ్లేయుల నేనాముఖము చెక్కుచెదరకుండుట.

మన నేనాముఖము చెక్కుచెదరకుండుటనుండి. ఎడమ వైపు కొట్టుకొననమాత్రము పరాసునైనికుల నైనికపంక్తితో సమముగ నుండుట మన ప్రయోజనము తిరిగి యేర్పాటుచేసికొనవలసినదని.

జర్మనీవారు కందకములమీద పడుట.

ఈ ప్రభుత్వ తూర్పునకున్న మన కందకముల మీద జర్మనీవారు రాత్రివేళ రెండుసార్లు పడిరి. కాని వెనుకకు వెట్టివేయబడిరి. ఇప్పుడు ఈ ప్రభుత్వమున యుద్ధము ఇంకను జరుగుచున్నది.

నేతవిద్య నేర్పబడుచున్నది. లండన్ జరిగినట్లుగా దేశంలోని వర్తమానములు మొదలు వేటకాంక్షయును కుదురిన దృఢవత్తములవరకును పట్టు ప్రత్యేక రెండు నెలలను గుర్తుచున్నది. మన దేశమునందలి సంగతావాతానెలలను లక్ష్యపుత్రులును వీనిని ధరించుచున్నార. ఇంకను ప్రశ్నలకు ప్రాంతపులు యోగ్యతలేవారని యుటకు నెడమున్నదా? ఈ దృష్టాంతము విద్యరాని మనపనివారును విద్యావంతులగు మననాయకులగు రెండు తెగలవారును గెలియెన సందర్భములు సమకాలియెడల తమ క్షేమములగుండు చాటుచుండులేదా? అక్షరలక్షణాని విజ్ఞానములవలన సాధారణ సర్వజనులకు విజ్ఞానమార్గమేర్పరచుకొన్నకుండు మన వ్యాధికారు లిప్పటికైన రిన్నులు తెరచి చూతురా? తగినవసతుల నేర్పరతురా?

విమానమును పడగొట్టుట

నేడు జర్మనీవారి విమానములు రెండు పడగొట్టబడినవి.

హిందూదేశపు విద్యార్థులు

లండన్ ఏప్రిల్ 24:— వీరేంద్రప్రసాద్ ఖాన్ వామన్ సాంజు అనునీయులు హిందూదేశపు విద్యార్థులు గ్లాస్కో విశ్వవిద్యాలయమునందు బి.ఎస్.సి. పరీక్షలో పాల్గొనెను. ప్రకృతికాస్త్రములందు పట్టపరీక్షను ఇచ్చిరి గ్రహించవలెను.

సంయుక్తపరగణాల కార్యవిరూపానంద

లండన్, ఏప్రిల్ 21:— సంయుక్తపరగణాల కార్య విరూపానంద విమానము ప్రభుత్వ యంత్రాచారమును పురస్కరించుకొని ప్రభుత్వమునా తమిళమునను రసి కింగ్మార్ గా (కామప్ప) సభలో అడిగిన ప్రశ్నకు, హిందూదేశపు కార్య విరూపానంద సత్తర బాల్ గారు బయల్పాట.

అదాము జవాబుగ బడతేను.

ప్రాచు

విషపూరితముగు పాక.

లండన్ ఏప్రిల్ 24:— ప్యాసిస్ ప్రకటించి:— ఈ క్రిందివిషయము లున్నవి:— ఇప్పటికి ఈ ప్రభుత్వము జర్మనీ వారు మన నేనాముఖమును ఏలాగున భేదించగలిగిరి యిప్పుడు తెలిసినది. జర్మనీ కందకములనుండి పశువులగుండు బయలుదేరినవారిని ఈ ప్రభుత్వము మన ప్రభుత్వమునందుకి పోయినది. ఈ పాకలిసిన గాలి పీల్చిన నేనాముఖము తిరుగలేదు. రెండవవారు మన నేనాముఖమును భేదించిరి.

పోయిన నేల తిరిగి ఆర్జియంతుకొనుట.

నిన్న మన నేల తిరిగి జర్మనీవారివై పడి తీరముగ పోగొట్టుకొన్న నేలలో కొంతభాగమును సంపాదించిరి. మన నేనాముఖము పూర్తిగా బలపరచుకొంటిమి. యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇంగ్లీషు, బెల్జియన్ నేల సాహాయ్యము వలన నీతిగతులు మనకు అనుకూలముగ నేనున్నవి.

జర్మనీవారిని వెనుకకు కొట్టుట.

ఓవర్ లాండ్ జర్మనీవారు రెండుసార్లు మన నేలపై పడిరి. ఆల్ కాన్ లోహూడ రెండుసార్లు పడిరి. ఈ నాలుగుసార్లు మన నేలవారిని వెనుకకు కొట్టినది. జర్మనులకు చాలవ్యయము కలిగినది.

కెనడా సేనల పరాక్రమము

లండన్ ఏప్రిల్ 24:— వార్తాపత్రిక సంఘమువారు ఈ క్రిందివిషయములను ప్రకటించిరి:— జర్మనీవారు నేనాముఖమును భేదించుకొని పోయినట్లు అకగా స్త్రీయ స్త్రీలు ల్యాంగులూరులను దృఢముగా జరుగుచున్నది. ఈ ప్రభుత్వము నందు మన నేనాముఖము కలుగుటవలన మన వైపున ఉన్న కెనడా సేనకు రక్షణలేకపోయినది. ఇందువలన కెనడా సేన వెనుకకు వెట్టి కుడివైపునకు మన నేనాముఖము కలియవలసి వచ్చినది. మన నేనాముఖము కెనడా వారి 4 పీఠంకు లాగడెను. ఇవి జర్మనులు తీసికొనిరి. కొంత నేనాముఖము కెనడా వారు జర్మనులవైపుకి పూర్తిగా గుండ్లముచేసి చాల నష్టము కలిగించి పోగొట్టుకొనిన నాలుగు ఫిరంగులను సంపాదించిరి. చాలమంది జర్మనులను ఖైదీలుగ చేసిరి. ఒక కన్నులును కూడ పట్టుకొనిరి.

కెనడా వారి నష్టము

కెనడా సేనలో కూడ చాలమంది నష్టమైరి. కాని వారి ప్రత్యేక సాహసములవలన మన నేనాముఖము కలుగుటకు పోయినది. కెనడా వారు అప్పుడప్పుడు పోరిరి.

60 వ నంబరు కొండను పట్టుకొనుట

లండన్ ఏప్రిల్ 24:— 60వ నంబరు కొండపై చిన్న పోరాటముగ ప్రారంభమై రాఫురాను బహుమందుగు

యుద్ధము క్రింద తేలికది. యుద్ధము ప్రారంభమైన తరువాత బ్రిటిషువారు తమరంబు దాము చేపెట్టి యుద్ధమునందు చేయలేదు.

జర్మనీవారి విశ్వప్రయత్నములు.

జర్మనీవారు ఎక్కడెక్కడి ఫిరంగులను ప్రాప్తించుచున్నార. దీనిని బట్టి వారేమి పెద్దయెత్తు ఎత్తుచున్నారని గ్రహించవచ్చును. జర్మనీవారు బెల్జియమునుండి అనేక నేనాముఖములను తెప్పించిరి. కందకపు తరువాత ఇటీవల జరిగిన యుద్ధములకు యిది చాలపెద్దది యగుచున్నది. జర్మనీవారు ఇంగ్లీషునైనికులను లెక్కచేయకుండుగా మండునని యెన్నడు తలచలేదు. తలచని తలచుగా బ్రిటిషువారు బలముగ ఉన్నందున జర్మనీవారు కుడివైపు ప్రకటించుచు తమనైనికులను పెంచవలెనని చూచిరి.

బ్రిటిషు సేనలు

బ్రిటిషు సేనలు ముందుగా, సుహద్దుల పొరుగున నలిచి లిల్లిని రక్షించుచున్నట్లు, ఇప్పటివద్ద ఉన్నట్లు జర్మను సేనలు పొరుగున పోయినవి. జర్మనీ తమ పెద్ద ఫిరంగులను బ్రిటిషు సేనలకు రెండుమైళ్ల దూరమున ఉన్న బాంబులను గుట్టమీద ఆదుర్చున్నారు.

యుద్ధము

బుధవారమునాడు 60 నంబరు కొండను పట్టుకొనవలెనని జర్మనీవారు అతిపూరముగ పోరిరి. ఆ చుట్టుపట్టులనున్న ఆడవులలోనుండి యెక్కడెక్కడి జర్మను సేన తమబలవంతముగు సానముగు బాంబులను చుట్టు చేసినది. జర్మనీవారు గుంపులు గుంపులుగ ముందుకు వెళ్లిరి.

జర్మనుల నష్టము

60 వ నంబరు కొండను తూర్పున బ్యూరెన్ అను గ్రామమునందు బహిరంగము గుండ్లములలో జరిగిన యుద్ధమునందు మన ఫిరంగులందల వలన జర్మను సేనలో చాల నష్టము కలిగినది. 60 వ కొండ మీదనున్న కందకములను సమీపించవలెనని జర్మనీవారు విశ్వ ప్రయత్నము చేసిరి. కాని లాభము లేకపోయినది. ఈ కందకములను మన సేన రక్షించుచుండెను. రక్షించుచున్న సేనకు సాహాయ్యము చేయుటకు చాల సేనలు సిద్ధముగ ఉండెను.

బ్రిటిషు సేనల నష్టము.

ఇంత యుద్ధమునాడు బ్రిటిషువారికి స్వల్పనష్టము మాత్రమే కలుగుట చాల ఆశ్చర్యకరముగ ఉన్నది.

విషపు బాంబులు.

జర్మనీవారు విషపు పాకను వెళ్లగక్కు బాంబులను మిత్రముడలి సేనవై వేయుచున్నార. ఈ పాకను పీల్చి తప్పించుకొనిన ద్విజ బ్రిటిషు సైనికులు, క్లోకో సారములై యీ పాక పీల్చి పప్పును కూడ తీరము తెలియక పడిపోవుట తటస్థించునని చెప్పుచున్నారు.

లండన్ ఏప్రిల్ 25:— ఆంగ్లేయ సైనిక శిబిరమునందుండి యుద్ధమును ప్రత్యక్షముగ జూచినవారికి రిట్లు తెలియజేయుచున్నార:— ఈ కొండపై 250 గజములు, వెడల్పు 200 గజములు. దీనిని పట్టుకొనుటకు జర్మనులు నాలుగురోజు లన్ని రకముల ఫిరంగులందల వలన మనకు కుప్పిరి. కొండశిబిరము గుండ్లపై విష వాయువులను పాకలతో నిండియుండెను. కందకములు తమములతో నిండియున్నను, బ్రిటిషు పదాతిసేన, చలించకుండ ప్రత్యేకముతో నిలిచినది. కొంత సాహాయ్యము చేయుటకు వచ్చిన సైనికులు తమములమీదనుండి వెళ్లవలసి వచ్చినది. అయినను బ్రిటిషు సైనికులు చాల ఉత్సాహముతో నుండిరి. జర్మనీవారికి తమకుంటె విభీతనష్టము కలిగినట్లు వీరికి తెలియకపోలేదు.

ఈనరసవద్ద ఘోరయుద్ధము.

లండన్ ఏప్రిల్ 21:— జర్మనీవారు ఎక్కడెక్కడి సేనను బ్రుసెల్స్ పట్టణముమీదగా ఈసభ ప్రాంతములకు చేర్చుచున్నార. ఈసభవద్ద పెద్దయుద్ధము చేయవలెనని వారము రోజులనుండి జర్మనీ వారు ప్రయత్నము చేసినది. అప్రాంతములకు పంపుచున్నార. ఇప్పటికి దక్షిణమున మిత్రముడలివారు జర్మను సేనవై పడుచున్నారు. జర్మనీవారు మిత్రముడలివారి నేనాముఖమును భేదించవలెనని యెక్కడెక్కడి సేనను ద్విజ సైనిక ప్రదర్శనకు చేర్చుచున్నార. పశ్చిమరంగములో అకగా ప్రాప్తి బెల్జియములలో ఇదివరకు వెళ్లడు జరుగనంత ఘోరయుద్ధము ఇప్పుడు ఇప్పటి ప్రాంతములలో జరుగుచున్నది అని హాంబుడు ప్రకటించి వాయుచున్నది.

జర్మనీవారి కొత్త సేనలు

గురువారమునాడు జర్మనీ దేశమునందలి ఎక్కువగా వెల్లెయియున్న యుద్ధరంగములకు వెళ్లుచుండగా చాలా దూరమున వీలగుచున్న సరిహద్దులనుండి ఒక ప్రత్యేక విలేజింగ్ (వాసివాడు) జర్మనీ సేన గుర్తుచూపుచున్నట్లు కనబడెను.

జర్మనీవారి యుద్ధము

11. తొలిసారిగా పట్టణమునుండి యెల్లెయియున్న ప్రత్యేక యాక్రిందిటి గ్రామమునకు:— ప్రాంత జర్మనీ మూలమునకు విడిచిపెట్టిన వారి సేనలకు చెల్లించినట్లు ఒకరి కొకరికి సంబంధము లేకుండ చేయవలెనని జర్మనీవారు నిశ్చయించుకొనిరి. మొన్న కార్యక్రమమునకు యుద్ధము చేసిన రెండు బల్గేరియా సేనలను జర్మనీవారు అప్పడేరెయిమిద జర్మనీయునును పంపిరి. అని తనకొక గొప్ప విజయము అధికారి చెప్పినట్లు విలేజింగ్ తెలిపినాడు.

పరామర్శితులకు ప్రకటన.

పార్లమెంట్ ఏప్రిల్ 25:— కేటిమధ్యమూ మిట్లు ప్రకటించబడినది:— మేము మామిత్రులైనవారితో కలిసి జర్మనీల నుండికి యెదిరించి జయప్రథముగా పోరాడుచున్నాము. రెండు అమెరికానులతో జర్మనీలు యెదిరించటం కారణమిది. వీరు వివరాలను గుర్తుచూపుచున్నట్లు ప్రకటించినట్లు. ఈ గుర్తు కొన్ని పేలలేదు. వీరిలో చాలామంది వారు మున్నవి. తూర్పుముఖముగా, ఈ జయకాలము వరకు పట్టుకొనియున్నాము. జర్మనీవారు పోయితిమి. మనకు దీనిని అంగీకరించుటకు జర్మనీలు తిరిగివచ్చి తీర్పుగా పోరాడుచున్నాను, వారి సామర్యము చూచి నిజమేమిటో తెలిసింది. అంగీకరిస్తే మేము ఒక కండ్లమును పట్టుకొంటిమి. ఇందువలన ఫిరంగులను కూడ పట్టుకొంటిమి. ఒక కిలోమీటరు దూరమునా మన ప్రదేశమునకు జర్మనీ సేనలకు భాగ్యమును వడినది. ఈ వేదము మూలమునది ఉన్నట్లుగా ముందున్నది. ప్రారంభములో మన మొదటి సైనికులకు కొద్దిగా మరల్చిరి. కాని మనము తిరిగి వారి మీద పడుట వలన వారు వెనుకవైచిపోయిరి.

పార్లమెంట్ ఏప్రిల్ 25:— నిన్న సాయంత్రము మిట్లు ప్రకటించబడినది:— ఇప్పుడు ఈ భూమున, జర్మనీవారు వివరాలను గుర్తుచూపుచున్నట్లు ప్రకటించి చాలా లాభమును పొంద దలచిరి కాని, జయప్రథము కాలేదు.

కేటిమధ్యము ప్రాంతమున, ఈ జయకాలము ఎడమ కట్టమీదనున్న లిజెరను అమెరికానులను జర్మనీవారు పట్టుకొని గలిగిరి కాని, మేమును జర్మనీయును సైనికులును, పట్టుదలతో తిరిగి జర్మనీల నెదిరించి గుర్తుచూపుచున్నట్లు ప్రకటించింది.

జర్మనీయును సేనతో విడిపోకుండా, యెడమవపున మన సేనలదూరము ముందుకు పోయినది. వడినయిపున మెల్లగ ముందుకు పోతిమి.

ఈలోగ జర్మనీలు ఆంగ్లేయు సేనకు తీవ్రముగ పట్టుకొని చిరి కాని నెనుక నెట్టికెడిది. ఈ పోరాటముయొక్క పర్వత సాన మింకను తెలియలేదు.

మా సామర్యమునకు రట్టమైన అయిదు గజలను జర్మనీలు ప్రేల్చిరి. ఇది ప్రేల్చి ముందే సారంగములను మేము స్వాధీనము చేసికొంటిమి.

బోయను డివిజన్లకు ప్రాంతమున సోర్తాము జరిగినది. జర్మనీవారి కర్డుకుండి మనము 700 మీటరుల దూరములో, కండ్లములను గురువారమునాడు పట్టుకొంటిమి. వీరిని తిరిగి పట్టుకొను దలంపుతో వారు ప్రాంతములకు తెలిసి పోరాడుచున్నాను.

పార్లమెంట్ ఏప్రిల్ 25:— నిన్న సాయంత్రము మిట్లు ప్రకటించబడినది:— ఇప్పుడు ఈ భూమున, జర్మనీవారు అమెరికానులను యుద్ధము జరుగుచున్నట్లు ప్రకటించింది. ఈలోగ జర్మనీ సైనికులను జర్మనీలు, ఆంగ్లేయ సేనలను సేనామూలమునకు చాలావరకు పట్టి. కాని ఒక అడుగు ముందుకు వెళ్లలేకపోయిరి. మేము తీవ్రముగా జర్మనీలను యెదిరించి, ఈ జయ కాలము వరకు పట్టుకొనియున్నాము.

జర్మనీయును

జర్మనీయును సేనలు

లండన్ ఏప్రిల్ 24:— బిట్టములు, డిట్టములు మధ్య జర్మనీయును సేన జర్మనీలను యెదిరించి పోరాడుచున్నది.

ఇప్పుడు జర్మనీవారు రాత్రికేవలమి జర్మనీయును సేన వైపుకు చున్నాడు. జర్మనీయులకు ప్రాంతము చాలా సామర్యము చేయుచున్నాడు.

ఇటీవల ఒక నాడు జర్మనీవారు చిన్న తెప్పలమీదకి ఫిరంగులను తీసికొని ఈ భూములను ప్రయాణము చేసి జర్మనీవారు యుద్ధమునకు పోయిరి. జర్మనీయును సేన వైపుకు. ఈ భూములలో జర్మనీయులకు సమగ్ర సైనికులు చాలా వైపులకు పోయిరి జర్మనీయును అం ఈ సమగ్రములకు ముక్కు ఎడమ జర్మనీల నిలచి పోరాడిరి. జర్మనీయును ల సానము న ముఖా సమగ్రమున ని తోచినట్లు చూచు ప్రాంతమునకు సైనికులు సామర్యము చేసిరి. ప్రాంతమునకు సైనికులు వారి జాతీయతమును పాడుచు జర్మనీవారిని సన్నీల తోపాడి చిరకాలము తిరిగిరి. వడిలోపడి చిరకాలము మిగిలిన జర్మనీ సైనికులతో ప్రాంతమున పోరాడుచున్నాము.

రుష్యా

రుష్యా సేనలు.

1001 వ కొండల పట్టుకొనుట. పీటరుగ్రాడు ఏప్రిల్ 25:— రుష్యా అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— 1001 వ కొండల పట్టుకొనిరి. ఇది చాలా ముఖ్యమైన కొండ. తిరిగివచ్చిన ఉజ్బెక్ కనుమలను పట్టుకొనిరి. ముఖ్యమైన మున్నది. వీరివలన 1992 వ కొండ ప్రాంతములకు కర్డుకు. ఇది యింకను ఆస్ట్రీయావారి చేతులలోనే యున్నది.

రుష్యాను అధి

శత్రువునెట్టిరి. తదనంతరము పీటరుగ్రాడు ఏప్రిల్ 25:— రుష్యా అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— ఆస్ట్రీయావారు చాలా సామర్యము చేసి వెళ్లవెళ్ల ఫిరంగులను తీసికొనిరి. సైనిక ప్రాంతములందు ఈ ముఖ్యమైన సామర్యమునకు పడి యెదిరించి కాని చాలా సమయము వెళ్లవెళ్ల బడిరి. వోల్గాను ప్రాంతములందు యెదిరించి వర్షమునూడ, వారియెత్తునాగలేదు. జిలిపోను, సయంకానములందు రుష్యావారు కొన్ని ముఖ్యమైన కొండలను పట్టుకొనిరి.

పీటరుగ్రాడు ఏప్రిల్ 25:— రుష్యా అధికారులట్లు ప్రకటించిరి:— శత్రువులు, కార్యక్రమములో మరికొన్ని వెళ్ల వెళ్ల ఫిరంగులను తీసికొనిరి. సైనికముఖమున దండెటకు వారు సామర్యము చేసి ఉపయోగించుచున్నాడు. శనివారమునాడు రాత్రి ఈ జయ కనుమల ప్రాంతములందు సైన్యము వారు పట్టుదలతో యెదిరించి కాని, చాలా సమయము వెళ్లవెళ్ల బడిరి. తక్కినవోట్ల కొద్దిపాటి యుద్ధము, జరిగినది.

రుష్యా ప్రకటన

జెమ్మియును దర్శించుట. పీటరుగ్రాడు ఏప్రిల్ 25:— రుష్యా ప్రకటన జారు లవోఫ్ నుండి చున్నాడు గురువారమునాడు జెమ్మియును మును దర్శించిరి. వీరితోపాడే సర్వసేనానికు గ్రాండుమాస్టరుని కోల్పా గారున్నాడు కొట్టా, పూర్వము ఆస్ట్రీయా సేనాని ఉండిన భవనమునకు వీరు పోయిరి. శనివారమునాడు వీరు కొట్టలను దర్శించిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ సైనికుల శవములు ఆస్ట్రీయా ఏప్రిల్ 25:— ముద్దాకంతునందు జరిగినట్లు గనె జర్మనీయులలోని జర్మనీ సైనికుల శవములను జర్మనీ పోవుచున్నాడు. ప్రాంతమునకు యెడమవపునకు బంధుల బ్రాజను పట్టుకొని పోవుచున్నది. ఈ బంధు జర్మనీ సైనికుల శవములతో యున్నది. వీరి బట్టి తీరేంతవరకు కలిగినది గ్రాండ్ల వర్షము. మార్చెలకు హాస్పెల్ వైల కొలది శవములు, పోయినవి గడినవి.

కొంటు జెమ్మియుగాడు.

అమెరికా ఏప్రిల్ 24:— జర్మనీ ప్రకటన జర్మనీ సేనలను కనిపెట్టి కొంటు జెమ్మియుగానికి మొదటి తరగతి ఆయిరన్ క్రాంతిని దమను ఇచ్చిరి.

అమెరికా సాయము

జర్మనీవారి పర్యవే. లండన్ ఏప్రిల్ 25:— శార్డెట్టు ఆర్ జెమ్మి ఓటంగు అను జర్మనీ ప్రకటన ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది:—

అమెరికాదేశములో జర్మనీవారి వశపరిచిన వస్తువులను అమెరికా దేశములోని కొట్టలలోని వస్తువులను విడుదల జర్మనీ ప్రభుత్వమువారి పర్యవేక్షనలోనిది. ఈ అప్పు కొంతమంది తీర్చివేయవలెను.

అస్ట్రీయు వారు తీర్చి.

కెజువక్రక ఆస్ట్రీయును. ఆస్ట్రీయా ఏప్రిల్ 25:— ఆస్ట్రీయా వారి తీర్పులకు వ్యతిరేకమున జర్మనీవారు దేశ సేనలను కొనియాడుచు కెజు వక్రక గారు ఆస్ట్రీయును. ఈ తీర్పు గ్రామము ద్వారా కెజు గారు ఆస్ట్రీయును.

జర్మనీవారి ప్రతికారము.

ఆంగ్లేయ వ్యతిరేకములను అరెస్టు చేయుట. లండన్ ఏప్రిల్ 24:— జర్మనీ సుందరమునకు ప్రకటించుచున్నాడు:— జర్మనీ సుందరములను మంచి పట్టు కొనిన వారిని సరిగ్గా ఆదరించుట లేకుండా అంగ్లేయ వ్యతిరేకములను పట్టుకొని జర్మనీ వారు ప్రతికారము చేయుచున్నాడు. వీరిలో 7 కెజు సుందరము 82 లెట్టె నెంటులు నిందులో నున్నాడు. ఈ ఉద్యోగులు, మాడ్చిల్ల బర్జులను కొల్పోను, కార్లను వారకారులలో బంధించ బడిరి.

టర్కీ

సైన్యము. లండన్ ఏప్రిల్ 22:— బిట్టె అధికారులట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— సైన్యములోని సైన్యము కలిగినది. ఇక్కడి సంగతులు మనము కొనిన దానికంటే బాగుగనే జరిగినవి. టర్కీవారు మోకారుబండ్లు, ఫిరంగులు మందు సామగ్రి, బంధు మున్నగు వానిని వదలిపోయిరి. ఇంతేకాదు. టర్కీ సేన పూర్తిగా వెళ్లబుట్టి పోయినట్లు తెలియుచున్నది.

టర్కీవారి సైన్యము.

టర్కీవారికి 6 వేల సైనికులు ముందుకు. టర్కీ సేన ఈ ప్రాంతములను దిద్దుచు వాస్తవ 90 మైళ్ల వైగా దూరములో నున్నది.

ఎండెనుండి ఆస్ట్రీయును కొనినవారు.

జెడ్డావద్ద అరబ్బులు నిద్రపడుట. ఆస్ట్రీయా ఏప్రిల్ 25:— జెడ్డావద్ద అరబ్బులనుండి వచ్చిన తెలిగ్రాములను నీక్రింది సంగతులు తెలియుచున్నవి:— ఎండెను కొకానుదీని చేసిన వెంటనే కొందరు దిగి పడవలమీద వెళ్లిరి. కాని తరువాత వీరు ఎండెను చేరలేకపోయిరి. వీరు మార్చి 27వ తేదీన ఆరేబియా తీరమునకిరిసింది అను తేదీచేరి. ఇది జెడ్డావద్ద దక్షిణమున నున్నది.

అరబ్బులు వీరిని ఎదిరించుట.

వీరు దేశములోని వర్షము ముందునెట్టిరి. మూడురోజులు పోరాడినవారు అరబ్బులు వెళ్లవెళ్ల బడిరి. జర్మనీ వారిలో నొక లెట్టె నెంటును, ఇద్దరు సైనికులను చంపియినట్లును, ముగ్గురును వీరితోపాడే టర్కీ సైనికులను కొందరికి దెబ్బలు తగిలినట్లును టర్కీవారు తెలియజేయుచున్నాడు.

జాడెనట్లు ముట్టినది.

లండన్ ఏప్రిల్ 25:— “ట్రయంపు” అను బిట్టె యుద్ధనామదానమునకు రైటరు వాస్తవములను విలేజింగ్ ఈక్రింది విషయములు తెలిపినాడు:— “ట్రయంపు” వార్త నాల్గోనికెపోయి గన్నపాల్ల దీర్ఘకల్పమునకు పడమటిదివర టర్కీవారు శత్రుకొనిన కండ్లములను ఫిరంగులను చేసి నది. 7 వేల గజములదూరములో నిలచిపోయిరి. ఆ గంట్ల సేపు ఫిరంగులతో చేసినవారితో నిక వెళ్లవెళ్ల కండ్లములు ఉన్నవేమో చూడలేనిది బ్రహ్మాండము కొంచెము లోపలికి వెళ్లినది. ఆసియావైపు తిరమున టర్కీ కొంటులమీద నున్న హబిట్ల ఫిరంగులు బ్రహ్మాండమున 16 గుండ్లను చేసినది. వీరిలో మూడుమట్టుకు ట్రయంపుకు దిగి స్వేచ్ఛమును కలిగించినది. ఇద్దరికి దెబ్బలు తగిలినవి. ఫిరంగులకు ఏకొట్టకుండి వచ్చివో కనిపెట్టిన తరువాత బ్రహ్మాండ ఫిరంగులను విడిచి నిరుపయోగము చేసినది. తరువాత టర్కీవారి కండ్లములను తెలిగి ఫిరంగులు కాల్చినది.

స్వీడను

స్వీడను ప్రభుత్వము టార్గెట్ వదలుట.
లండను ఏప్రిల్ 24:— "రెడ్" ఆరు స్వీడను దేశపు స్త్రీ
మరుమిద జర్మనులతో మేరై ను టార్గెట్ వదలి ఉత్తరముద్ర
ములో ముద్రించిరి. జర్మనులను స్త్రీ మరుమిదవారికి తెలుపబడ
మంచవలెనని బుద్ధి ప్రార్థనముగ ముద్రించిరి. స్త్రీ మరు ఫిరంగులను
కూడ కార్పిరి.

కూజపు

కూజపును గూడ చంప ప్రయత్నించినవాడు.
కొయిలో ఏప్రిల్ 24:— కూజపును చంప
ప్రయత్నించిన ఖిల్దీ అను వానిని ఉరితీసిరి.

నార్వే

జర్మను సబుమెరైనుల దురాగతము.
లండను ఏప్రిల్ 25:— నార్వే దేశపు ఈవా అండు
ఓసారు ఆరు స్త్రీ మరులకు ఉత్తర సముద్రములో జర్మను
సబుమెరైను ముద్రించిరి. ఆనాము దెబ్బకు స్త్రీ మరు
కళానులకు ఎక్కించు కొని తీసికొని వచ్చుటకు ఉత్తరపు
చేసిరి. కళానులు పరంబు లాడుకు వచ్చిరి. నార్వేను గు
పవార్థములకు చేసికొని గ్రమ్ముచి వచ్చుచుండిన ఇండాయ్
అను దెబ్బకు స్త్రీ మరులకు పట్టుకొని సిట్టరీయందలి,
ఒక రేవుకు తీసికొనిపోయిరి.

దక్షిణాంధ్రానానము

బరోడా వ్యూహము.
బెంగళూరు ఏప్రిల్ 25:— బరోడా మహారాజు
గారును, మహారాజుగారు ఉదయించుటకు వెళ్లుచు నేటి
ఉదయమున, బెంగళూరు దయచేసిరి. వీరు కొన్ని గంటల సేపు
వైకుంఠమహారాజుగారి సౌభాగ్యమును ఉంచురు.

బొంబాయి

కృషిరీయల్ ఇండియన్ రిలీఫ్ ఫండు.
బొంబాయి ఏప్రిల్ 25:— యుద్ధ మారంభమైనప్పటి
నుండియు పట్టణము ఈ ధియోక్ బొంబాయి శాఖవారి చేసిన
కార్యక్రమములను వెల్లడిచేయబడెను. అందుండి యాక్రింది
యంత్రములు తెల్ల మగుచున్నవి. రణరంగమున గాయములు
తగిలి యున్నట్టికి తేటకు భారతీయుల కొరత ఇండియా దొరత
సముహారాధ్యక్ష ననుసరించి " రేడియో టెలిగ్రాఫ్ "
అను పేర బొంబాయిలో నెలకొల్పబడిన వయద్యాలయముచాల
యుపయోగకారిక నున్నది. అత్యాధునికముగా నిర్మితమువై
లో 500 పదకలు ఆరున్నదియున్నది. కాన, కొన్ని పదకలను
మాట్రి మె ఉపయోగించవలసినట్లు యేర్పడిన సంతకార్థము
కాబట్టి ఆ యుద్ధకాలలో కొంతభాగము ఆంగ్ల సైనికుల కొరత
కుపయోగించుట కంగీకరించబడెను. రేడియో టెలిగ్రాఫ్
ఆనుపత్రికా నిర్మణ్యమునకు చేయబడవలసినవైన మార్పులకు
గా ను అర్హత వినియోగింపబడెను; నిర్వహణార్థము అవసర
మైన యేర్పాట్లను చేయుటకు మజియోక అర్థము వినియో
గింపబడెను. ఏటా కాగలభియ్య సంవత్సరమునకు
రమారమి 84 లక్షల రూపాయలగుచున్నది. అత్యాధునికముగా
ఆనుపత్రికా మొదలవినయోగింపబడిన మొత్తము రెండులక్ష
లు; ఏటా కాగల భియ్య సంవత్సరమునకు సుమారు లక్ష
ఎనుబదియైదు వేలగుచున్నది. దెబ్బలు తగిలినవారికి తీసి
కొని వెళ్లుటకుగాన అత్యాధునికము వైద్యాలయమున నైదు
మోటారుబస్సులుగవు. యుద్ధము ముగిసినపిమ్మట యివి
బొంబాయికి తీసికొని, యానగరమున రోగుల వాసుపత్రికి
తీసికొని వెళ్లుటకు ఉపయోగించబడును. సకల సౌకర్యములతో
మధురవాన్ గోదలవాన్, సకల సౌకర్యములతో కరింబాయ్
గారులు ఇచ్చిన మూడు మోటారు బస్సులును బొంబాయిలో
నుపయోగించబడుచున్నవి.

గోధుమల కమ్మిటి

బొంబాయి ఏప్రిల్ 24:— ట్రెయ్యురీ ఇండియా పత్రి
కలండను విశేషముగ ఉత్తరము ప్రాయమున నున్నది. —
హిందూ దేశములనుండి ఎగుమతిచేయబడు గోధుమలకు సం
బంధించిన కర్మ వహారము ల్గున చూచుట కొక
కమ్మిటియేర్పాటు చేయబడినది, లూకనుప్రభు, వర్తకబోధ

ప్రతినిధి, ఇండియా ఆఫీసులోని టివిన్యా క్లకటరీయగు ఎఫ్.
సి. డ్రెబ్, జి. ఎం. కేన్సుగార్డు డిల్లీలో ట్రెయ్యురీ కేన్సాటు
చేయబడిరి. గోధుమలను పండించుటకు అనుభవనీయులగు
కెల్సీన్సుగార్డు ఆఫీసులను ప్రోకరుగ నియమింపబడినవి.
కేన్సుగార్డులను చాలయనుభవమున్నది. వీరికి ఇద్దరు యువ
కులు సహాయము చేయుదురు.

ఆలహాబాదు

సార్వభౌమిక శాసనసభ.
ఆలహాబాదు ఏప్రిల్ 24:— హిందూ దేశములోని స్త్రీ
కులకు వర్తింపబడు విషయమై శాసనసభలో అభి
ప్రాయములు తెలిసికొనబడు చున్నవి. క్రింది ప్రాసీబరు
కొడుకలు విషయమై తెలియజేయబడిన అభిప్రాయములను
గుఱించి సర్ విలియము విన్సెంటు గారును మారిను
గారును యోచించుచున్నారు. వీరు చేయుచున్న పని చాలా
పుగ ముగియవచ్చినది. బొంబాయి దొరతమువారి కింకను తమ
యభిప్రాయమును తెలుపవలసియున్నది. బిల్లు విషయమై అంద
రు మంచి అభిప్రాయముల నిచ్చిరి.

ఇండోనాదాలు

ఆలహాబాదు ఏప్రిల్ 24:— డిల్లీలోని స్త్రీలు
ఇచ్చినవారంటు తీసికొని యానగరమున వారిని అధికారులు
కొంతమంది పోలీసువారిని తీసికొనివచ్చి వేరు ఉదయము
ఆలహాబాదులో రెండు ఇండ్లములలో ఉంచుచు. కొన్ని ఉత్తర
ములు, వ్రాతపత్రములు, పట్టుకొని కాశీలో ఒక ఇంటిని,
కానూ నగరమున ఉంచుచు. ఈ ఆయిదింటిలో
హిందూ దేశమున ఆఫీసుకూడకలదు.

పీఠావరు

సరిహద్దుల వ్యవహారములు.
పీఠావరు ఏప్రిల్ 25:— సరిహద్దు వాడుక వచ్చి
తిరిగి యెదిరించునని లేనిపోని వదంతులు చాల కలుగు
చున్నవి. కాని వారు ఇదివరకు చాల దెబ్బలు తినిరి.
అందుచే, తిరిగిమీదకు వచ్చుటకు ప్రయత్నింపబారు. ఈవిష
యమై భయపేమియులేదు. ఇక్కడ దిగిగతులు మామూలుగ
నేనువి. ఉన్నతో దొంగులందరు పీఠావరు తిరిగివచ్చి వేయు
చున్నారు. ముందేమి అలజడికొరకుండ సైనికులు మెరుకైన
వద్దనుంచుబడిరి.

నవాబు గులాము కాసిముఖానుగారు కొంతకాలము
నుండి పోలీసువారి స్వాధీనమునకు చుంచబడినారు. వీరినిప్పుడు
విడుదలచేసిరి. వీరిప్పుడు టాంకు వచ్చినారు.

దెబ్బలు తిన్న సైనికులు

పీఠావరు ఏప్రిల్ 25:— యుద్ధములో దెబ్బలు
తిని వచ్చిన హిందూ దేశపు సైనికులకొరకు పీఠావరునగరము
వద్ద సాఫ్తకారం దిద్దబడినది. ఎందులకు ప్రముఖులనున్న సు
సైనికులు దిట్టముగ నున్నారు. అందరు కులాసాగానే
ఉన్నారు.

ముల్తాను

హిందూ దేశపు రక్షణ శాసనము.
ముల్తాను ఏప్రిల్ 24:— హిందూ దేశపు ఏడుగురు
మద్దయలు విడుదల చేయబడిరి. తక్కిన మద్దయలు విచారణ
జరుగు చున్నది.

సిమ్లా

గోధుమల యెగుమతి దొరతమువారు.
సిమ్లా ఏప్రిల్:— గోధుమల యెగుమతిని దొరతము
వారు తమ చేతులలోనికి తీసికొనిరి. గోధుమలను కొనట
కు దొరతమువారి ఏజెంటులుగ కొన్ని కంపెనీలు ఏర్పాటు
చేయబడినవి. ఈ సందర్భమున వాణిజ్యముగ శామిక డిపార్టు
మెంటు వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:— ఏప్రిల్ 25 వ తేది
నుండి దొరతమువారి ఏజెంటు మొదటితరగతి కరాచీ బొంబ
యి గోధుమలను ముగగుటకు రూ. 25.00 వలెను కొనవలయును.
మే నెల ఒకటవ తేదిని, తరువాతను ముగగు రూ. 25.00 చొప్పున
కొనవలయును. దేశములోని గోధుమలకు తగినవలయునని
దొరతమువారి యభిప్రాయము. కాలక్రమమున ఈధర మరి
కొంతకూడ తగ్గించబడును. ఇంగ్లండులో కమ్మిటివారు చతుక
కేవులకు గోధుమలను తీసికొనివచ్చుటకు స్త్రీ మరుల యజమాను

లలో యేర్పాటులను చేసికొనిరి. అందుచేత దొరతమువారి
ఏజెంటు ముగగుట రూ. 5.00 వలెను కొని ఏర్పాటు
నుండి ఏప్రిల్ 25 తేదినుండి యెగుమతిచేయుదురు.

సేనలో చాలమంది చేరుచుండుట.

సిమ్లా ఏప్రిల్ 24:— ఇండియా సెక్రిటరీ వైస్రాయ్
యికి పంపినవార్తలు.

ఒక వాగ్మునకన్న మరియొక వాగము ఒక నెలకన్న
మరియొక నెల కొత్త సేనలో చేరువారి సంఖ్య యెక్కువ యగు
చున్నదని కాలనీల సెక్రటరీ పత్రికమున కామన్సువల్లో
టెన్సెంటుగారు చెప్పిరి. ఎంతమంది కావలెనని నెల మంది
పూర్వము వెనుకముందు లాడక కలిగియు కొంతసేనలో చేరు
దురని కేవలపుపుకు నమ్మకము కలదు. వీరు చాలా ఆలస్య
ముగ మనదేశములు సేనలో చేరుచున్నారు. ఇది వాడు చాల
సంతోషమును కలిగించుచున్నది. దేశ సేనచేయుటకు మన
దేశములకుగల పట్టుకలచిన్నిబట్టి గ్రహించవచ్చును. అని కేవల
రుగారు అనిరి.

ట్రెయ్యురీ ప్రకటన.

లాయడ్ బార్లిగారు మొన్న చెప్పిన మాటలు విని
సంతోషించిన లాభము లేదు. మనము ముందు చేయవలసిన
మహాయుద్ధములను గూర్చియు, దానికగు వివరములగుభియ్య
గూర్చియు, దేశములోని వారందరు నెల్లప్పుడు ఆలోచించు
కొనుచుండ వలెను.

వైస్రాయ్ గారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త.

సింలా, ఏప్రిల్ 25:— యుద్ధములను గుఱించి
ఏప్రిల్ 24 వ తేది వైస్రాయ్ సెక్రటరీగారి యుద్ధముండి వైస్రాయ్
గారి కీక్రింది తెలివార్తవచ్చెను.

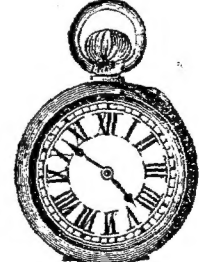
మిక్రిమండలివారు, తమ జయించిన ప్రదేశమును పోల
ముగ నుంచుకొనుటలో బాగ్రతవడియుండగా, కడచిన కని
వారమువాడు ఈ ప్రదేశమునకు 60 వ గుట్టవెల్లె నగ
రమునకు తరలించుచున్నది. జర్మనులు ప్రెంచి సేనమీద పడిరి;
మీగు ఒబంబడికకు సైనికులముగ వారు ఉపయోగపడుట
చేయు విషయములను నుపయోగించిరి. ఆ ప్రయత్నము తాళ
వలెను. ఆ ప్రయత్నము ఆవాయువులు ప్రెంచియందనుదేశ
మున కడలికి ప్రెంచియు ఉన్నట్లును చేయబడినట్లును
మన నుండు హోసింగ్ ప్రెంతి ఈ ప్రయత్నమునకు వెళ్లవలసి
వచ్చెను. కొత్త ప్రెంచు సైన్యలో చేరుటకుగాను మన ఎడమ
వైపు సేనలు వెనుకకు వెళ్లవలసినవచ్చెను. ఈ ప్రయత్నమున
యుద్ధ మింకను జరగుచున్నది. జర్మను లిచట పట్టుదలతో
పోరాడనిచ్చియుంచుకొనియున్నారని దెబ్బవారకన తెలియు
చున్నది.

ప్రెంచి సేనలు నెంటుమిషిలునకు దక్షిణమున ముందు
నకు వెళ్లుచున్నారు. తూర్పురంగమున ముఖ్యములగు మార్పు
లేవియు గానము. ఇప్పుడూరకున్నట్లు కనబడినను, ముందు
గోపురములను చేయుటకు ఇరువైపులవారును తగు యే
ర్పాట్లను చేసికొనుచున్నారని వైస్రాయ్ గారునుండి తెలియ
వచ్చుచున్నది.

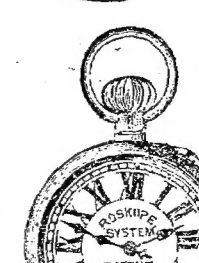
బర్మా

మోండలేకోట.
కందకములో ముందుసామగ్రి దొరకుట.
రంగూను ఏప్రిల్ 24:— కందకములో ముందుసామగ్రి దొరకుట
కందకములో నొకపల్లెవాడు చేపలకు పట్టుకుండగా కలలకు
ఏదో తగిలినది. తరువాత వైకిటిగా కత్తి ఒకటి బయలుబడి
నది. కింతట ఆ ప్రదేశమునందు వెదకించిరి. దానిమీద నొక
ప్రోక్కుడుబండియు చాల ముందుసామగ్రియు కనుపించినవి.

రాక్షస నామ సంవత్సర బహుమతి.

యిదివరకు నెక్కువమో కమ్మిటుండిని
యాచేగిడియారమును యాసంతకర్త
బహుమతికై ఈ మాసాంతములోన
గొనవారికి 1-12-0 లక్షల చెప్పదు కర్త
పడుదు. వి. పి. భిక్షులు వేరు.

రాక్షస వేరు గడియారము.
గ్యూరెంటు 5 సం॥ లు ఇవ్వ
బడును. గొన సుతో ధర 2-4-0 ఇది
మొరటువని ఉపయోగమైనది. రెం
డు ప్రక్కలున అద్దముగలదు. చక్ర
ముల ప్రతి రంధ్రములకు కెంపులు
చెక్కియుండును. వేయేల ఈలాటి
7డియారము ఇంతతక్కువ ధరకు
దొరకదు. దీనికి సమముగనెచ్చుకొ
కటిలేదు.

ఎక్. యం. స్వామి అండు కంపెనీ,
44 సంబులయ్యరహ్మి, మద్రాసు.

నూతన సనాతనధర్మము.

బం గో లు.

ii

కడవి నూతన 27 వేద శాస్త్రమున నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతమున నూతన సనాతనధర్మమును వృద్ధి చేయుటకై శాస్త్రము ప్రచురణమును ప్రచురించుచుండు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాస్త్రములకు తెలిసియేయున్నది. ఒక కలతోనే తెల్లవారముగనుక ఇందు వెంట ద్వితీయప్రయత్నమును పంపుకొనుచున్నాను.

ధర్మశాస్త్రములు ఆచరణములనల మన సంఘమున కిదివరకే మోపెదావత్తు కలిగినది. వితంతువివాహములకు రజస్వలా వివాహములకు, శుశ్రూషాసాలకు, అజాతిభిక్షులకు, శాస్త్రాధిపతులను చూప సంఘసంస్కర్తలు ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. మనశాస్త్రములలో నెక్కడివో కొన్ని తొట్టి, మట్టి, వెట్టి, వ్రాతలున్నవి. సంఘసంస్కర్తలు వానిని బయటికి లాగుచున్నారు. శాస్త్రశోధన చేయన, చేయన, వారి ఆధారములసంఖ్య హెచ్చుచున్నది. మన ఆధారములు తగ్గుచున్నది. ఈగుట్టు బయటపెట్టుకొనుచున్నాడు. శాస్త్రములు తెలియనివారి దగ్గర మనశాస్త్రం రెండు ఆధారములను తెల్లబాది వారిలో మామయించవలె. కాని శాస్త్రశోధన చేసినవారి యెదుట వానిని ప్రశంసించకూడదు. వారు శాస్త్రాలలో చూపిన జేదాలలో చూపించుచునవలె. జేదాల్లో చూపిన వ్యాఖ్యానాల్లో చూపించుచునవలె. వ్యాఖ్యానాల్లో చూపిన నిబంధనలలో చూపించుచునవలె. అంతలోగూడ చూపిన ఆచారాన్ని ఆచరణకాలే. ఇది మనకు కొండవంటి ఆధారం. ఆచారములు అనంతములు. దేశాచారం, గ్రామాచారం, కులాచారం, క్షిప్రాచారం, పూర్వాచారం. అనుభవములు కల్పించవలె. మనువులో చూపిన పథాశ్రయలో చూపించుచునవలె. పారాశర్యము చూపిన పూర్వకాలము నవలె. వీనిలోనుట శుద్ధించలేకపోయినందుకొకరకవలె. కండ్లెట్టచేయవలె, విన్నులను జెడరించవలె. పెద్దలను భూషించవలె. వేదము లనంతము లనవలె, మనమేములచూచినా మనవలె ఋషులు ఆత్మీయ ద్రవ్యలవలె. వారి ఆభిప్రాయములు మనకు తెలియవలె, వ్యాఖ్యానకారులు పోకపోటు పడ్డారనవలె. మీకు అడగడానికి హక్కులేదనవలె, మీగుండుకు తగరనవలె, ఎటు వీలు కాకపోయిన బట్టి ఋషి వాగ్దేవతా యుగం నూరవలె కల్పదప్పిన విది లించిపోని లేచిపోవలెగాని వానిలోనికట్టు కనుపడగూడదు. మౌనము లేట్టివైనను మనశాస్త్రము నెరవేరుటయే ప్రధానము. నూరుమందొకటైనను మనముపట్టినపట్టు విడువకూడదు. కన్నుకు తగిన పుల్లను కనిపెట్టవలె, యెత్తులకు వెయుట్టులు శాస్త్రములకు వైశాస్త్రములు చెప్పవారిని, మాపువారిని, ఏ విధమునగాని మనదోషముండి తొలగించవలె. న్యాయాన్యాయాల ధర్మాధర్మాలు మంచి నెబ్బరలు విధినిపేరాలు మనకు అవసరములేదు. నూతన సనాతన ధర్మప్రచారమే ముఖ్యకర్తవ్యము. మీరుమిక్కిలి మనము పట్టినపట్టు నెగురుయె ప్రభుధమ కర్తవ్యము.

ఓనూతన సనాతన ధర్మాభిలాషులారా! నై విషయములను పఠింపుడు, గమనింపుడు అనుష్ఠానమునకు తెచ్చుకొనుడు.

పూర్వము తప్పచేసినవారు పశ్చాత్తాపమునందేవారు. తమంతటామ ప్రాయశ్చిత్తములు పెట్టుకొనేవారు. ఈ సంస్కర్తలకు అట్టి పశ్చాత్తాపములు కలుగుటలేదు. తామచేసినది తప్పని తోచనిది అట్టిపశ్చాత్తాపము కలుగదు. కలుగవచ్చును వారు ప్రాయశ్చిత్తములు పెట్టుకొనవలె. తమంతట తాము పెట్టుకొనకు కనుక బలవంత మాఖిన్నానం చేయించవలె. దీని జపానుములనేకములుకలవు. నీళ్లు పోయువారిని కింగించవలె. కంటచేసేవారిని బిగదొక్కవలె. పోరోహితులను అకట్టకలె గుళ్లలోకి రానియ్యకూడదు. తద్దినాలకు వ్రాహ్మణులను పోనియ్యకూడదు. వెండ్లి మనువులు పడగొట్టవలె. పూజకూలి యిండ్లలో అన్నము పెట్టనియ్యకూడదు. ఒకరింటికి వారిని గానియ్యకూడదు. వారింటికి వరకొకరిని పోనియ్యకూడదు వీనికి లొంగనివాడుండదు. ఒక వేళ కొందరున్న వారిలో ననేకులు తమ చదువురాని భార్యయొక్కయో, తమ యిండ్లలోని ముసలమ్మలయొక్కయో, నసలుపడలేక తమ మనస్సాక్షులను వంకలకు తగిలించివచ్చి మనపాదములపైబడి కుయ్యో మొట్టో మేమిబాధ పడజాలము మాకీకృత్యమును తొలగించుండి అని జేడుడును. అప్పుడు బిగదియ్యవలె యల్లయ్య నడిగితె మల్లయ్య నడుగుమగిరల; మల్లయ్యనడిగిన పుల్లయ్యనడుగు మనవలె. సభ వారిడిగిన స్వాములవారిడుగుమనవలె. స్వాములవారి నడిగిన ముద్రకర్తనడుగు మనవలె, నేడువచ్చిన రేపు అనవలె. రేపు

వృత్తాంత లేఖలు

పోలవరము వార్తలు.

(స్వతీయనిలేఖనకర్తవందే)

శేఖరాశ్రయ.

పోలవరము వీటిలు ౨౨:— నూతన వార్తమునముల కొంతలు యాగ్రామమున లంకవారమున్న బిల్లులలో నొక శిశువు చచ్చిపడియుండెను. చూడ ఆశిశువు నెవరయో (బాహ్య) విధన కనిపారలేచిపోయి పుట్టుచున్నది. చెప్పుకొనిన సిగ్గుగాని, యిట్టి దురాగతములకు నీ గ్రామము చాల ప్రఖ్యాతిగాంచినట్లు కానించుచున్నది. ఇంచువలన కులపెద్దలని చెప్పకొను వ్రాహ్మణులతో యిట్టి ఘోరకార్యములకు వడిగట్టక సంఘమునుగూర్చి తగు శ్రద్ధ తీసికొనవలెను.

ప్రమాదము.

మొన్న శుక్రవారమున, బరువుబండి ప్రక్కనుండి పింఛుడు నొక్కబండి మరీపి కాలుబాక్కిందంబడెను. అంతట బండిచక్రము వానిపొట్టుమీద వెళ్లెను. వానిపొట్టు బద్దలుగా ప్రేరలు బయటకురాగ నెత్తుకుక్కకొని కొండి కాలములోనే చచ్చిపోయెను. ఇట్టి ప్రమాదములు తరుచుగ జరుగుచుగాన బుద్ధివోలువారి విషయమునుగూర్చి బహుజాగరూకులై యుండుటగాక.

వాణిగ్రంథ భాండాగారము.

ఈ భాండాగార పత్రమున ఈనెల ౧౨-న తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము ౧-3౦ లకు బాలికాపాఠశాలయందు మ-రా-రా-శ్రీ, అతన్న తమ్మయ్యగారి యాధిపత్యమున “విష్ణు బాహ్యుద్ధరణగుర్తి యొక సాధారణసభ జరుపంబడెను. పి. వి. చలపతిరావుగారును ఇంకను ఇద్దరు సమాజమును నిష్ణు బాహ్యుద్ధరణ యనశ్శ్రమనిచెప్పిరి. తదనంతరము ఆదిపూడి ప్రభాకరరావుగారి యుద్ధరణ యనవరమనిచెప్పిరి. ఈపురమందన్న హర్షాశ్రమమును నిష్ణు బాహ్యుద్ధరణసాధనములలో వారికి జీవనముల కల్పించుట యనశ్శ్రమని చెప్పిరి. అనంతరము అగ్రానిసాధిపతిగారు క్రైస్తవ మతములోనికి వారుపోకుండ వారిని కాపాడవలెనని నడిచిరి. కరతాళభవ్యములతో సభముగిసెను.

రహస్యము.

ఈపురమింత పెద్దదయ్యె పుణ్యక్షేత్రమందు తేక పోవుట యెంతయు శోచనీయము. రాత్రులందు క్రొత్తవారలకు బాటలుకుపులు తెలియక గోడలపైనున్న మనుష్యుల పైన ను, వ్యాఖ్యముగ కుక్కలపై బడుటయును కలదు. కాన ననుదినము వీధులను పొగుచేయుచు అధికారు లీ యత్యవసరమైన విషయమునుగూర్చి శ్రద్ధవహించుటగాక.

కాకినాడ వార్తలు.

(స్వతీయనిలేఖనకర్తవందే)

ఒక కొత్త మోటారు.

కాకినాడ ఏప్రిల్ 22:— ఇంకొకపీడను గారుకూడ మరియొక మోటారుబండి తెప్పించుకొన్నాడు. ఇటువంటిది యిదివరకున్న వానిలోలేదు. దీనినెల్ల రంకు మొదలగునవి అవొకమోస్తరు గావున్నవి. రంకు వీలగున్నచో పలుకుబడిగల వారికి ఎరవురచ్చును వశములో నుంచుకొనుచుండవచ్చును. ఇదివరకు మోటారులున్న కొందరు స్వదేశీయులకు వారిబండ్ల నెరవు నిచ్చుబాధ నీకొత్తబండి విచ్చుటకున కొంతవరకు తగ్గును. దొరలకుకూడ కొందరికి మోటారులు కలవుగాని, దొరలకును దేశీయులకును కూడ ఎరవు నిచ్చు భారము

వచ్చియుండి అనవలె. కుటుంబములకు పదిమంది నవ్వంగ ఆరి తేన సంస్కర్తలు నేలినట్లుగ వానినోటనే వందో అవం దో యిచ్చెదననిపించవలె. దానికి సరైన పశ్చాత్తాపము కలిగిందా లేదామను విషయము మనకవసరములేదు. కాన మూత్రపురీషాకులతో యంతవంచగవ్యము త్రొగినాడా లేదా? సభవారికి చాలినంత బల్లెముపడ్డదా లేదా? స్వాములవారిసంచి నిండిందా లేదా. ముద్రకర్తచెయ్యి తెచ్చుగిలందా లేదా అను విషయములు గమనించిన చాలును. ఇంతటికార్యమును నిర్వహించబూనిన వారి కపాయములు కలుగవచ్చును. కనుక మిక్కిలి జాగరూకులై లోలోపల పనులు జరిపి అవసరమైన శ్రీ ఆకాశరామున్న సహజమును స్వీకరించి వైకేమి తెలియ నట్లు నటించుచు, ఎదుట చెప్పునది యొకటి మనస్సులో తలంచునది మరియొకటిగా ప్రకరించి దిద్దరైవకల్లో విక్కిగుండాసనాతనధర్మ ప్రచారమునకు తోడ్పడుడు. ఈమంత్రమును పూర్తిగా జపించుచు అనుష్ఠానముగకు తెచ్చుకొనుడు. మనకోరికలు సిద్ధించును.—నూతన సనాతన ధర్మాభిలాషి.

దేశీయులమీదనే బడుచుండును. కాబట్టి మరియొక దేశీయుడు మరియొక మోటారును తెప్పించుచుండిన యిదివరకు మోటారుగన్న దేశీయులమీది బరువు కొంచెము తగ్గవచ్చును.

జిల్లాకాక్ ఫరెస్టులు.

జిల్లాకాక్ ఫరెస్టులు మూడును నూడవడిగా పెద్దాపురములో జరుపబడినవి. గవర్నరుగారు కాంగ్రెసుకు రాగలిగి, మరికొన్ని జిల్లాల కలెక్టర్లు ఆయా జిల్లాలకాక్ ఫరెస్టులకు తీరికచేసికొని వెళ్లియుండిరి. కాని గోదావరిజిల్లా కలెక్టరు దొరవారముత్రయట్టి ఏర్పాటుచేసికొనలేక పోయిరి. ఆకోజులలో సర్ క్యూటుకు కూడ వెళ్లిపోయిరి. పోనీ జిల్లా ఆఫీసరు గనుక ఆయనరాతేక పోయినారనుకొన్నాము. పెద్దాపురం దిపూట్టి కలెక్టరుగారయినా ఆ రెండుపూటలువచ్చి పలువిధములగు డేట్ల ఆస్థాండు అంతములనుగురించి జరిగిన చర్చలు సంభాషణలు ఏల వివరములే? వారు సర్ క్యూటు వెళ్లినక్కరలేని యాస్తరు నెలపుదినములలో వారు కాపురముండు గ్రామములో జిల్లాకాక్ ఫరెస్టు జరుపబడెను. వారి యధికారమునకు లోబడిన రామచంద్రపురము పెద్దాపురం తాలూకాలకు సంబంధించిన యేక సంగతులు విచారింపబడెను. అటువంటిసమయము దొరకినప్పుడు వీరేల పోగొట్టుకొనవలసినవచ్చినదో గవర్నర మెంటువారు విచారణ చేయించి యెకముందు అయినా అట్టిభాషము జరుగుతుండునటుల నుత్తరువులు జారీచేయింతురని నమ్ముతాము. సాయంత్రము అయిదు గంటలకు కొట్టలు కట్టివేయుట యుచితమని ప్రాపోజు చేయబడ్డప్పుడు ఆమకాంక్షను సేజిస్త్రీలుగారయినా వచ్చి యుండరయిరి. అయినను కాక్ ఫరెస్టు రిజర్వేషన్లు వారి పని అని చేయకపోవునా?

మ్యునిసిపాలిటీ.

కాకినాడ మ్యునిసిపల్ ఛేయర్మన్ గారి కీనకుమ శరీరములో జబ్బుచేసి యిప్పుడు నెమ్మదిగా నున్నది వీరికి జబ్బు చేసిన కాలములో పీపుల్స్ పార్టీ మొదలగునవి నెనుక బడినవి. దేవాలయం వీధిని తాలూకా పీపుల్స్ (వెసి డెంటు) గారు కాపురమున్న భాగములో ఉద్దేశముగింటి లయ్యప్పటికి వెంటపోగులు తియబడుటలేదు. దిగుమ కివారివీధి కట్టెము సంగతిని గురించి శోరెట్టుకు వీలులేదు. జగన్నాథపురం కాకినాడ మధ్యను నొక తుడ రూపాయలపోనీ కట్టిన కొత్త వంతెనమీది రోడ్డుపయనగాని దాని పోవుపయనగాని చుమ్ము రేగుతుండ నొక కుండెనువీళ్లయినను పడుటలేదు.

మ్యునిసిపాలిటీలో కొన్ని ఎల్లెస్సు మింబుర్తిపర్లు కాశీ అయినవి. ఆచారమునుబట్టి కొన్ని యితర కారణములను బట్టియు పాతమెంబర్లకు ఎవరి పోస్టువారికే నిలబడుతుంది గాని అయినను అట్టి పాతమెంబర్లు యిదివరకు వారు చేసిన పనియేమో యిప్పుడు తీగి యింట్లయి చేయబోవునని యేమో ఉపన్యాస రూపముగా గాని ప్రసంగరూపముగా గాని ఎచటనయినను పట్టివలె చెప్పబడిన సమ్మతమున్నామో గర్న మెంటు వారిచే నియమింపబడుచున్నది అట్లే చేయవలయును.

THE HOME HYGIENE.
A practical Guide to Health.
By Dr. A. M. Masilamoni Mudaliar L. M. S.
A useful book to parents, mothers, and youngsters.
200pp. Price Rs. 1-net.
CHANDRAHASA.—A Drama in English,
By late K. Krishna Rao. B.A., (Sub-Judge, Cocanada)
A little Drama for young and old to Stage or read
Health and Strength Rules.
By Dr. Sri Ram of Panjab
A presentation booklet useful for young boys and girls to be had free for 1 anna stamp.
Apply to:— **Hebbbar Brothers.**
Printers, Engravers, Rubber Stamp Makers.
UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

తేలు మండు.
వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-12-0.
తేలుకాటువలన అపాయములేదు గాని విశేష బాధ గలదు. తేలుకాటు విషము వెత్తురుగో ప్రవేశించదు. బాధవరములనెట్లు పెద్దవరమునగర నుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టినచోటును మొదలగునటుల చేసిన బాధ తగ్గును. ఈ ద్వారకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల ఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరు పిరడాగల సిసాగో ముడు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము ముడుపోసి బాధవరము ముగును. ముందును గలిగియున్న తాటు బాధవరక నివేరుచు పూర్వము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియుండు నుండదగినది.
అయ్యుతాంజనము డిపో, 7 తంబునెట్టిపిచ్చి, చువరాను.

FOREIGN TELEGRAMS.

(ALL THIS MONTH).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

BELGIUM.

A Paris Bulletin.
German Failure Near Ypres.

LONDON, April 25.
PARIS.—The communique issued yesterday evening said:—The Germans did their utmost to profit by the use of asphyxiating gas, north of Ypres, without success. At dawn, to-day, the Germans succeeded in carrying the village of Luzerne, on the left bank of the Yser. A vigorous attack by Zouaves and Belgians retook the village.

We progressed appreciably on our left, keeping in touch with the Belgian army. Slower progress was made on the right.

Meanwhile the British were violently attacked, but repulsed the enemy by a counter-attack. The result of the fighting, however, is still unknown.

The Germans exploded five powerful mines near the trenches at Beau Séjour. We occupied the craters thus formed, which were 25 metres in diameter.

Very heavy fighting has occurred in Bois d'Ailly. The Germans are fighting desperately to retake the seven-hundred metres of trenches captured on Thursday.

Asphyxiation as a Weapon.

How the Allied Lines were Forced.

LONDON, April 24.

A Paris communique says it has now been ascertained how the Germans succeeded in forcing our lines back northward of Ypres. Thick yellow smoke from the German trenches carried by the northerly wind produced the effect of complete asphyxiation on our troops which was felt even in our second line.

Ground Partly Regained.

Yesterday's counter-attack regained part of the lost ground. Our situation has been completely consolidated, and the operation is continuing under good conditions, with the support of the British and the Belgians.

Attacks Repulsed.

Two German attacks in the Woevre were repulsed and two attacks in Alsace were repulsed by our rifle-fire. The Germans suffered heavy losses.

Capture of Hill 60.

Biggest British Offensive Movement.

LONDON, April 24.

Despatches from Northern France describe the battle originating on Hill 60 as developing into the biggest engagement the British have undertaken on their own initiative since the war began.

Germans Preparing for a Stupendous Effort.

It is obvious from the enormous concentration of German artillery that they are preparing for a stupendous effort. Reinforcements estimated at several Army Corps have been pushed up from Belgium, and that battle is becoming more general than any since the autumn, as the Germans, finding the British unexpectedly strong, have attempted to extend on the wings.

British Wedge in the German Lines.

The advance of the British has driven a wedge into the German sides, namely their advanced positions towards Ypres and their lines along the frontier defending the approaches to Lille. German heavy guns have been posted on the Zandvoorde ridge only a mile or two from the British lines.

Counter-attack on Hill 60 Described.

The enemy's counter-attack on Hill 60 on Wednesday was the strongest hitherto. Debouching from the cover of struggling and wooded country round their stronghold at Zandvoorde the Germans advanced in masses.

Enemy's Losses Appalling.

In the open country before the village of Zwartelen on the eastward side of the ridge, their losses were appalling from our guns and machine-guns. The enemy's utmost efforts were unable to reach the trenches on the Hill, which were supported by ample reserves.

British Losses Surprisingly Light.

The British losses have been surprisingly light, considering the importance of the battle.

Effect of Asphyxiating Bombs.

British soldiers who escaped the asphyxiating bombs describe their first effects as something like the beginning of unconsciousness under chloroform.

British Fighting Spirit Illustrated.

The British fighting spirit is illustrated by a story of an old Merchant, Taylors Rugby Football player, who, surrounded by the Germans in the earlier fighting, said that he forgot all he knew of bayonet drill and was giving it to the enemy, but suddenly he heard a roar behind him, 'play up Park,' and in a well-known forward, his tunic off, and shirt sleeves rolled up, thrusting and swinging right and left. The forward accounted for six Germans before the reminder broke and ran before the 'Berserker' rush.

A German Ruse Frustrated.

Further North the Belgians have been gallantly and successfully resisting the German pressure between Bixchoote and Dixmude, where the enemy chiefly attacks at night, the French valuably assisting the Belgians. Their marines particularly distinguished themselves recently when the Germans on rafts and armed with machine-guns slipped down the Yser at two in the morning and nearly effected a surprise. They managed to establish themselves on the left bank, and when the position was precarious the French marines, bellowing the

TELEGRAMS.

"La Marseillaise," charged driving the Germans with the bayonet into the river, where the survivors were cut down in desperate individual combats.

"Berserker" is the redoubtable hero in Scandinavian mythology, in whom the sight of the field of battle would fill with a frenzied and resistless fury—the "berserker" rage.

Failure of German Counter-Attacks.

SIMLA, April 24.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State, dated 23rd April:—The Germans, despite many counter-attacks, were unable to re-take Hill 60 near Ypres, and a French communique reports a definite failure of these counter-attacks, whose violence seems excitable by a desire to repair a defeat that has been officially denied by the Germans.

French Progress in Alsace.

Near St. Mihiel the French have carried two successive lines of trenches, and in Alsace are making steady progress on both banks of the Rhine. The Austrians continue to fruitlessly attack the positions won by the Russians in the Carpathians.

Fierce Battle on the Yser.

The Bloodiest Battle Now Raging.

LONDON, April 22.

Dutch paper state that masses of German troops are pouring through Brussels in connection with the German attack on the Yser, which they have been preparing for more than a week. While the allies have been attacking the South of Ypres, the Germans have been throwing every available man north of that town in a great effort to pierce the allies' lines. The papers add that the bloodiest battle that has hitherto taken place on the western front is now raging.

Great German Reinforcements.

A correspondent on the Dutch frontier says he saw at least eighty thousand Germans from the direction of Aix-a-Chapelle pass on Thursday. He describes the men as being as closely packed as growing corn.

Troops Transferred from the Carpathian Front.

A telegram to the "Daily Mail" from Warsaw dated April 11th, says that a high Russian authority said to him as follows:—"The Germans have decided to make one more crushing move in the west in the hope of severing the allies. Two Bavarian corps, which were recently operating near the Uzok Pass, have already entrained for Belgium."

Capture of Hill 60.

Magnificent British Gallantry.

LONDON, April 25.

The Eye-witness with Headquarters gives a vivid narrative of the fighting around Ypres and the magnificent British gallantry, especially at the capture of the most important position hill sixty. He says:—This mere episode in the allied operations will nevertheless go down to history among the finest exploits of the British troops. Officers affirm that the German bombardment of the hill was far worse than that preceding the attack by the Prussian guard in November. The Hill is only 250 yards by 200 but on it the Germans for four and half days hurled tons of metal and high explosives. Sometimes the hill top was wreathed in clouds of poisonous fumes yet the gallant British infantry stood firm although the trenches were so filled with their dead comrades that reinforcements had to climb over their prostrate forms nevertheless the British including the wounded are extremely cheerful and know that this important hill cost the Germans far heavier losses.

Field Marshal Sir J. French has telegraphed to troops his heartfelt congratulations on their success. A very valuable object has been attained. The operation was skilfully planned and conducted and troops behaved with their customary courage, endurance and tenacity.

A French Official Announcement.

Poisonous Gases used by Germans.

LONDON, April 25.

PARIS.—This afternoon's communique says:—Our counter-attacks in Belgium are being continued successfully in close co-operation with our allies. The Germans who made their attack with two army corps continued to employ asphyxiating gases. Some of their projectiles which had not exploded contained large quantities of it. We made appreciable progress northward on the right bank of the Yser Canal. The British despite violent counter-attacks reported yesterday evening, that they had maintained all their positions on our right. We captured a trench in Argonne taking prisoners and two machine guns. The Germans on the heights of the Meuse massed a whole division against a trench on a front of less than a kilometre. At the outset they bent our front line but they themselves were forced backwards by our counter-attack.

Endless Trains of German Dead.

Passing Through Bruges.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM.—German activity and movement of troops in Belgium are comparable to what happened in the early days of the war. The extent of German losses in Flanders is shown by the endless trains of dead and wounded which have been passing through Bruges all week. Thousands have been buried in great military cemeteries at Moorslede and Hasselt.

Sir John French's Report.

Enemy's use of Asphyxiating Gas.

LAHORE, April 24.

Field Marshal French sends a communique saying the enemy on Thursday evening attacked the French troops on our left in the neighbourhood of Bixchoote and Langemark, north of Ypres. The attack was preceded by a heavy bombardment, the enemy using a large number of appliances for the production of asphyxiating gas. The quantity produced indicates that there was long and deliberate preparation for the employment of

TELEGRAMS.

devices contrary to the Hague Convention. The false statement of the Germans a week ago that we were using such gases was obviously an effort to diminish neutral criticism before-hand. The French had to retire from the gas zone during the night. Overwhelmed by the fumes they retired to the canal in the neighbourhood of Boesinghe.

British Front Intact.

Our front remains intact, except on the extreme left, where we had to re-adjust the line in conformity with the new French line.

Attacks on British Trenches Repulsed.

Two attacks were delivered at night on our trenches east of Ypres, but were repulsed. Fighting still continues north of Ypres.

German Aeroplanes Brought Down.

Two German aeroplanes were brought down to-day.

GREAT BRITAIN.

39 British Officers Confined to Barracks as Criminals.

Reprisals for Treatment of German Submarine Crew.

LONDON, April 21.

The Press Bureau has issued a telegram from the American Ambassador in Berlin giving a list of British officers who have been placed under arrest as reprisal for the treatment of German submarine officers. The list consists of seven Captains and 32 Lieutenants who are among the pick of the British Army from the Guards Cavalry regiments, Royal Irish regiment and Gordon Highlanders. They include Captain Robin Grey, of the Flying Corps; Lieutenant the Master of Saltoun; Lieutenant Goschen, son of the late Ambassador to Berlin, and Lieutenant Lord Garlies. The officers have been placed under arrest in the barracks at Magdeburg, Burgtorgau, Cologne, and Karlsruhe.

Canadians' Conspicuous Bravery.

Guns Lost and Recaptured.

LONDON, April 24.

The Press Bureau says the fight for the ground where the Germans penetrated between Steenstraete and Langemarke continues. The loss in this part of the line laid bare the left of the Canadians, who were forced to retire in order to keep in touch with the right of the neighbouring troops. In the rear of the latter there had been four Canadian four point seven guns, which thus passed into the hands of the enemy. Some hours later the Canadians made a most brilliant and successful advance and recaptured the guns and took a considerable number of prisoners, including a Colonel.

Many Canadian Casualties.

The Canadians had many casualties, but their gallantry and determination undoubtedly saved the situation. Their conduct has been magnificent throughout.

Recruiting Most Satisfactory.

Lord Kitchener's Gratitude.

SIMLA, April 24.

The Secretary of state's message to the Viceroy says:—Mr. Tennant on behalf of the Secretary of State for the Colonies, stated in the House of Commons that recruiting during the last few months was most satisfactory and gratifying, numbers week by week and month by month being very good and maintained with surprising regularity. Lord Kitchener is confident that when he calls for more men the nation would respond with that readiness, promptitude and decision which he had learned to look to with gratitude and by which they were able to gauge and estimate the determination of our people.

A "Times" Warning.

The "Times" deprecating a too placid satisfaction with the figures given by Mr. Lloyd George urges the country to keep its mind fixed on tremendous military operations which lie ahead, their exceeding difficulty and their probable cost.

U. P. Executive Council.

Question in Parliament.

LONDON, April 24.

Replying in the House of Commons to a question asked by Mr. King, as to what measures the Government proposed to adopt in view of the attitude of the Lords on the question of a Council for the United Provinces Mr. Lloyd George said that Lord Crewe was in communication with the Viceroy on this subject. The Prime Minister was not prepared to indicate a possible method of re-opening the subject in response to further evidence of public opinion in India.

Mr. King then asked whether there was some prospect of re-opening the subject before the end of the war, but no answer was given.

Casualties In the Navy.

LONDON, April 21.

Mr. Asquith has announced that the total casualties in the Navy to March 31st were 452 officers, of whom 332 were killed, and 8,141 men, of whom 4,981 were killed.

Expeditionary Force.

Pay and Widows' Pensions.

LAHORE, April 24.

The London correspondent of the "Civil and Military Gazette" cables on 23rd April:—Mr. Tennant, replying to questions, said that there were officers of the Expeditionary Force who had been commanding regiments for over six months but had not been promoted to Lieutenant-Colonel, but all so acting beyond a month were drawing Lieutenant-Colonel's pay and allowances. The question of their widows' pension was before a Select Committee on pensions.

Mr. Asquith, speaking on the matter, said that the widow's claim to pension of the higher rank, if such an officer were killed, was so obviously just and right that it was scarcely discussable. The arrangements should be made retrospective.

TELEGRAMS.

beds but it was a matter for gratification that there were not sufficient sick and wounded to fill the hospital and request that a portion of it might be available for British Troops was accordingly agreed to. Half a lakh had been spent in structural alterations at the Lady Hardinge Hospital and another half a lakh in initial outlay in equipment while the recurring expenditure was sixty-four thousand rupees a year. The initial outlay in the hospital at Alexandria including the cost of equipment was two lakhs and recurring expenditure was one lakh eighty-five thousand per annum. Five motor ambulances had been purchased for the hospital at Alexandria and it was hoped that at the conclusion of hostilities that these ambulances would revert to Bombay and inaugurate motor ambulance in the city. Three motor ambulances which had been given by Sir Shapurji Bhambhani, Mr. Mathuradas Gokuldass and Sir Fazulbhoy Currimbhoy were in use in Bombay.

G. I. P. Train Derailed.

BOMBAY, April 25. The eleven Down Passenger train was derailed near Jhansi at 3-30 this morning. There were no injuries to any passengers. Trains are being transhipped while diversion of the line is being laid. Through running is expected to be resumed in 24 hours. The derailment was due to a rail having been removed from the road.

The Composition of the Wheat Committee.

BOMBAY, April 26. The London correspondent of the "Times of India" in a recent letter gives the composition of the Committee which is invested with Indian wheat expert arrangements at Home. Members of the Committee include Lord Lucas, President of the Board of Agriculture, A Representative of the Board of Trade, Mr. F. C. Drake, Revenue Secretary at the India Office and Mr. J. M. Keynes who was one of the members of the Indian Currency Commission. Mr. Percy Claville, a member of Messrs. Nelson Donkin and Co., who had been a familiar figure at Baltic Exchange for many years and has had long experience in Indian freight markets has been appointed Official Broker for the distribution of wheat. Mr. Claville will be assisted by two younger members of the Exchange and will have in his hands chartering of such steamers as may be necessary for the transport of grain. He will be empowered to counter excessive rates of freight should need arise by requisitioning vessels under Government charter.

The New Bombay Advocate-General.
Poona Bar Association's Appreciation.

POONA, April 25. A meeting of the Poona Bar Association was held yesterday evening in Shanwar Wada for the purpose of thanking Government and the Judges of the Bombay High Court for the appointment of Mr. D. N. Bahadurji, Barrister, as Advocate-General. Mr. K. P. Gadgil, Barrister, as the senior member of the Poona Bar, presided, there being nearly 80 members of the Association present. The following resolution proposed by Mr. J. J. Apte was carried unanimously:—"The members of the Poona Bar unanimously resolved to authorise the Honorary Secretary to communicate to the Government of Bombay as also to the Chief Justice and the Hon'ble Judges of the High Court of Bombay, their deep sense of approbation of the appointment of an Indian member of the Bombay Bar to the post of Advocate-General, and they feel grateful for this recognition of the talents obtainable from among the Indian members of the profession." It was also resolved to send a telegram, congratulating Mr. D. N. Bahadurji. Several speeches were made paying tributes to the ability and sound practical sense of Mr. Bahadurji. The meeting was concluded with a vote of thanks to the Chair, proposed by Mr. K. A. Chaswala, Barrister.

PUNJAB.

The Special Tribunal.

MULTAN, April 24. Seven accused on bail were discharged to-day by the Special Tribunal. The trial of the others is proceeding.

Death of Sardarni Bhagwan Koer.

LAHORE, April 24. The "Tribune" announces the death of Sardarni Bhagwan Koer, widow of the late Sardar Dayal Singh founder of the "Tribune" and the Dyal Singh College and Library on the 22nd inst. After the Sardar's death there was protracted litigation between the trustees and the Rani who sought to set aside the will of her husband but lost her case all along up to the Privy Council. She was getting a monthly allowance from the trust properties by virtue of a compromise with the Trustees which saved subsequent litigation.

UNITED PROVINCES.

Police House Searches.

ALLAHABAD, April 24. There were two house searches by the Police at Allahabad this morning under the direction of European Police Officers on Warrants issued by the District Magistrate. Some correspondence and manuscripts were seized. There has also been a search at Benares and five searches at Cawnpore including one in the Office of the Hindi weekly called the "Pratap".

House Searches at Allahabad.

ALLAHABAD, April 24. There were two house searches by Police at Allahabad this morning under the direction of European Police Officers on warrants issued by the District Magistrate. Some correspondence and manuscripts were seized. There has also been a search at Benares and five searches at Cawnpore including one in the Office of the Hindi Weekly the "Pratap".

TELEGRAMS.

N. W. FRONTIER.

Frontier News.
Missing Officer's Body Found.

PESHAWAR, April 21. The body of Lt. Pollard Urphart, 1st R. S. Regiment and A. D. C. to the General Officer Commanding, who has been missing after the engagement near Shabkadr which took place on the 18th inst., is said to have been found in a mutilated condition. The deceased was an energetic and promising officer who was beloved by all who knew him.

Rumours of Intended Tribal Attack.

Several unauthenticated rumours are afloat regarding the tribal force preparing for another attack, but they have suffered so greatly that there is no fear of their endeavouring to invade again. Everything is in its normal condition, and all high officials have returned to Peshawar. The troops have, of course, been left at Shabkadr as a precautionary measure.

The Rais of Tonk.

Nawab Ghulam Kasim Khan Kati Khil, Rais of Tonk in the Dera Ismail Khan district, who has been under detention for some time past, has been released and has arrived at Tonk.

St. John's Ambulance Association.

St. John's Ambulance Association in the North-West Frontier Province centre has lately been re-organised on a sounder basis with Captain W. L. Campbell, C. I. E., as Hon. Secretary. The public meeting held in Victoria Memorial Hall, the other day, was a great success. The Chief Commissioner presided, and Major R. J. Blackham delivered an effective speech.

Frontier News.

Camp Struck at Shabkadr.

PESHAWAR, April 24. A camp has been struck at Shabkadr and troops arrived fit and fresh despite the unusual heat of the weather. All the wounded are doing well.

SOUTH INDIA.

Coonoor Municipality.

A Breezy Debate.

COONOOR, April 24. At a well attended meeting of the Municipal Council to-day, Mr. Coleman presiding, the Government order passing the budget came up for consideration. In the Government order it was remarked that the budget closed with a deficit of Rs. 3,550 and that the Council should consider the advisability of raising the taxes to improve its finances.

In the course of a breezy debate, Mr. E. W. Stoney pointed out that St. Joseph's College was never taxed.

Captain Weston following said that St. Joseph's College had seven Brothers of the St. Patrick's Order besides a Gymnastic Instructor and his wife living on the premises of the institution, which had three classes of boarders.

Mr. Robert Stanes observed that he had to pay tax for his school and the boarding establishment of Stanes School.

Mr. Rhodes James said it was a reflection on the Council that St. Joseph's College was not taxed.

The Chairman briefly replied, pointing out the difficulty of taxing St. Joseph's College, which was not taxed on hitherto though Heteron School was taxed the rental value of the building.

The following resolution was passed:—"A Sub-Committee, consisting of Captain Weston, and Messrs Stoney, Sundra Rao and the Chairman, will submit a report on the taxation of St. Joseph's College and any other buildings which may have been exempted from taxation. As the Municipality is levying taxes at the same rate as Ootacamund, which is the highest in the presidency, the Council opposes the raising of the rates of the existing taxes."

To exercise better supervision of roads, the Council recommended to the Government a sum of Rs. 750 for the purchase of a motor cycle for the road overseer of the Municipality, who hitherto was allowed an allowance for the maintenance of a horse.

The Sanitary Engineer informed the Council that it would serve no useful purpose to inspect Coonoor and discuss the question of the improvement of the water-supply with the sub-Committee without a full description of the Council's recommendations. The Council decided to ask the Sanitary Engineer to return the blue prints of the map of Coonoor, without which it was impossible to furnish the information.

The Council also decided to serve notices to house-owners to clear lands overgrown with noxious vegetation.

The Travancore Maharajah.

Reaches Coonoor.

COONOOR, April 25. A telegram from Coonoor tells us that His Highness the Maharajah of Travancore with a large staff motored up from Metturalayam yesterday morning. His Highness will stay there at Lansdowne for the season. Police arrangements throughout the route were excellent, and a large number of spectators gave him a hearty welcome. This is the first time His Highness has visited the Nilgiris.

Expected Arrival.

Of Distinguished Visitors to Coonoor.

COONOOR, April 25. OTHER distinguished visitors who are expected at the Nilgiris are His Highness the Gaekwar of Baroda, who was expected to motor from Bangalore to Ootacamund yesterday, and the Thakore Sahib of Rajkot, 2nd Chief of Kathiawar, who is expected to arrive during the month.

A Derailment on the Nilgiri Railway.

COONOOR, April 26. The Assistant Traffic Superintendent of the Nilgiri Railway wires that owing to the derailment of an engine, the descending mail and passenger trains had to be transhipped yesterday. It is expected that through-running will be resumed by this afternoon.

TELEGRAMS.

Gaekwar at Bangalore.

BANGALORE, April 26. The Gaekwar and Maharani of Baroda arrived at Bangalore this morning "en route" to Ootacamund via Seeghor Ghat after breaking their journey for few hours at the Mysore Maharaja's Palace.

SND.

Suicide of a Soldier.

KARACHI, April 25. A soldier, named Whitefoot, of 63 Company, R. G. A. while doing duty at Manor, shot himself through the head with his own rifle. Inquiries showed suicide whilst temporarily insane.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

A Paris Bulletin.

PARIS:—Last evening's communique said:—North of Ypres fighting continues in favour of the allies. The Germans attacked several points on the British front from North, South, Northeast and Southwest but they gained no ground. We progressed on the right bank of the Yser canal by vigorous counter-attacks.

A Russian Statement.

PETROGRAD.—An Official statement says:—The enemy brought up additional heavy guns in the Carpathians and have increased the volume of artillery fire on the whole front. They made a series of persistent attacks on Saturday night in the region of Uszok Pass but were repulsed with heavy loss. Minor engagements have occurred elsewhere.

The 'Triumph' Bombards Turkish Positions.

LONDON, April 26. Reuter's correspondent on board the "Triumph" telegraphs that the "Triumph" entered the mouth of the Straits and opened fire with seven point five inch guns on the Turkish trench at the western end of the Gallipoli Peninsula at a range of seven thousand yards. The bombardment lasted for half an hour after which the "Triumph" proceeded further up the Straits in search of a trench in another position. Howitzers on the Asiatic shore dropped sixteen shells around the ship and three struck her and inflicted trifling damage. Two men were wounded. The "Triumph" silenced the battery a few minutes after the position had been located and then resumed the bombardment of the enemy's trenches.

సమకాలికాభిప్రాయము

మద్యపాన సమస్య.

మద్యపాన విషయముపై ప్రభుత్వమునకు రచయించిన ఒక పత్రములో యాచార్యులు యభిప్రాయమును ప్రకటించుటకు యభిప్రాయమును మిగులబెట్టుచున్నాము. ఆభిప్రాయము ప్రాయముల సేకముఖమునకు తేల్చబడుచున్నది. విషయమును హిందూదేశ ప్రభుత్వమువారియొక్క ప్రకటితపత్రము ద్వారా ము. (1) మితముగా మద్యమును సుపర్యవేక్షించువారికి లింగ వసతి గావింపజలయును. (2) సాధ్యమైనంతవరకు త్రాగునీటిని త్రాగునీటిని కలిగింపజలయును; త్రాగునీటిని మితిమీరి జలండునట్లుచేయుట, పక్షి యొక్క రెండు రెక్కలవలన స్వేదన యొక్క రెండు రెక్కలవలన ఈ రెండు పక్షులను సుదీర్ఘముగా వదిలి వదిలి యసాధ్యముగాను అసంకతముగాను తోచుచున్నది. మితిమీరికొత్త సారాయంగడి జెట్టుట మన శక్తివ్యర్థము నెఱ జేయుట నెంత యసంకతముగా నుండునో యావధిని ప్రజలంతయును సంగతముగ తోచుచున్నది. మద్యపానములో మితిమీరిండుట కల్పితకథనమునకు హాస్యపరికరము. మితిమీరిండు కొంచెమైనను గ్రహించుటకును కారణము అది యెప్పుడును పాపము. పోటు పోకలో నెలల నావుట యెంతసాధ్యమో మద్యపానమున మితిమీరిండుటయు చేయుటయుంత సాధ్యము. మితిమీరి యమిరియగుట నిరాశము. మైన పుష్కరసానము, మద్యపానమును మితిమీరిండుటయు చేయుటయు యెన్నో కాసముఖ్యము. కాసింపెన సుదీర్ఘ ఫలిత మెన్నయును కలగలేదు. మద్యపానమును సదబద్ధముగా పవచ్చుచునని కృత్రి మాటలకమల వలన దానిని మితిమీరి యుపయోగింప నుండునట్లు చేయుట యసాధ్యము. ఇది హైందవాభిప్రాయము. ఈయోగ్యుల కీయతోప యోగ మిధ్యావాదము స్వగృహమును నిండ్లమీదనే పట్టు పడి యుండవచ్చును. వా కి హిందూ దేశమునది ఇది నిజమును సుపూర్వముగ నెఱవేర్చుచున్న గమనింప వచ్చును. ఇతర యూరోపియను జాతులవారితలనే యాగ్ని పూజారు త్రాగుడున కలవడిన జనులు; హైందవులు వానిని విధిగా నిషేధించువారు. ఇంగ్లండుదేశమున మరము మద్యపానము గలది కరించును; హిందూదేశమున మరముకన్న సభికుడుగల కఠినముగను మద్యపానమును నిషేధించునది మరియుకటి లేదు — అని మహారాష్ట్ర పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

TELEGRAMS.

British Government And Copper Companies
Result of Negotiations in London.

LONDON, April 23.
BOSTON.—The News Bureau says that negotiations in London have resulted in arrangements placing the entire output of the Amalgamated Copper Company under British control. Other copper interests have made the same arrangement, and the output of American copper mines will be sold in conjunction with the British Government, which takes the surplus.

Indian Students' Success.

LONDON, April 24.
Three Indian students, Birendra Dey, Mian Khan, and Bomanjee Sanjana, have graduated as Bachelors of Science in Engineering at Glasgow University.

Football in England.
Cup Final Result.

LONDON, April 24.
In the Association Football Cup Final, United Sheffield beat Chelsea by three goals to "nil" at Manchester.

Kikuyu Controversy.
Archbishop's Decision.

LONDON, April 24.
The Archbishop of Canterbury has issued a decision on the Kikuyu controversy, which says:—A Diocesan acts rightly in sanctioning, when circumstances seem to require it, the admission to Holy Communion of a devout Christian to whom the ministrations of his own church are for the time inaccessible, on the other hand no sanction can be given to the acceptance of communion by members of the Church of England at the hands of a Minister not episcopally ordained. The joint Communion Service at Kikuyu, though open to no criticism, under the circumstances must not be regarded as establishing in any way the principal at inter-communion.

RUSSIA.

A Russian Communique.

LONDON, April 23.
PETROGRAD.—An official statement says:—The Austrians, after long preparation, with heavy artillery made a number of attacks on the heights held by the Russians in the region of Polen. They were repulsed with enormous losses. The Austrians failed in attacks in the region of Volossate. The Russians in the neighbourhood of Telepotch and Sianka have seized a series of important heights.

The Tsar Visits Przemyśl.

LONDON, April 23.
PETROGRAD.—The Tsar proceeding from Lvoff visited Przemyśl on Friday, accompanied by the Grand Duke Nicholas, and dined and slept in the residence of the Austrian ex-commander of the fortress. His Majesty visited the forts on Saturday.

Capture of Hill No. 1001.

LONDON, April 25.
PETROGRAD.—The Russians have captured Hill No. 1001. The capture is an important one and will greatly facilitate the conquest of the Uszok pass as it reduces the significance of Hill No. 992 which is still held by the enemy.

TURKEY.

The Shaiba Victory.
Its Completeness.

LONDON, April 22.
It is officially announced that the victory at Shaiba proved even more complete than we had hoped. Not only did the enemy abandon motorcars, guns, ammunition and waggons, but independent reports show that the retirement was a rout, molested by turncoat tribesmen.

Estimates of Enemy's Losses.

Estimates of the enemy's losses show them to be now six thousand. The Turks in this direction are now at more than ninety miles from Basra.

NORWAY.

Norwegian Barques Sunk by Germans.
A Danish Steamer Captured.

LONDON, April 25.
German submarines have sunk the Norwegian barques "Eva" and "Oscar" in the North Sea. They directed the Danish steamer "Auna" to pick up the crews who were then brought to Burntisland. The Germans have seized the Danish steamer "Inderos" for Grimsby with dairy produce and taken her to a port in the island of Sylt.

SWEDEN.

Swedish Steamer Sunk.
Torpedoed Without Warning.

LONDON, April 24.
The Swedish steamer "Euth" has been deliberately torpedoed without warning by a German submarine in the North Sea. The vessel was also fired upon.

EGYPT.

Egyptian Sultan's Would be
Assassin Hanged.

LONDON, April 24.
CAIRO.—Khalil, would be assassin of the Sultan, has been hanged.

TELEGRAMS.

GERMANY.

Ten Millions German Exchequer Bonds.
Taken by American Bankers.

LONDON, April 25.
The "Norddeutsche Allgemeine Zeitung" officially announces that American bankers have taken nine-monthly exchequer bonds to the amount of ten million dollars for the purpose of strengthening German credit in the United States.

The Jubilee of Admiral Tirpitz.
Kaiser's Congratulations.

LONDON, April 23.
AMSTERDAM.—On the occasion of the jubilee of Admiral von Tirpitz the Kaiser has telegraphed to the former his congratulations and thanks for his services to the Fatherland.

The "Emden" Landing Party.
Attacked by Turks.

LONDON, April 24.
AMSTERDAM.—A telegram from Berlin says that the "Emden" landing party on March 27th landed at the Arabian port of Sidd, south of Jeddah. The Arabs attacked them as they were marching across the country and the Arabs were repulsed after a three day's fight. The Turkish head-quarters state that the Germans had a Lieutenant and two men killed, and three wounded, and some Turkish soldiers accompanying the Germans were wounded.

Iron Cross for Count Zeppelin.

LONDON, April 24.
AMSTERDAM.—The Kaiser has presented Count Zeppelin with an Iron Cross of the first class.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

Purchases of Wheat for the Government.

SIMLA, April 24.
In pursuance of the scheme for the control of wheat exports by the Government the Commerce and Industry Department announces that the maximum price up to which purchases of wheat will be made on behalf of the Government by firms selected to act as their agents will on and from the 25th April be Rs. 5-8-0 per maund for white Karachi wheat Karachi and Bombay. On and from the 1st May the maximum wheat price will be reduced to Rs. 5-2-9 per maund. In pursuance of the policy of the Government of India for reducing the internal prices to a reasonable level a further reduction will be made from time to time. The Home Committee having made arrangements for cheaper wheat freights from Calcutta, the Government of India are now in a position to announce that buyings for shipments from that Port will be made by their Agents from and on the 25th April at a rate of Rs. 5-5-0 per maund for Club No. 2 wheat F. O. B.

War Cable to the Viceroy
German Determination to Break Through
The Yser Canal Zone.

SIMLA, April 25.
The Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State dated 24th April:—While we are holding the ground we gained last Saturday at Hill 60 south of Ypres the Germans have launched a sudden attack north of the town on the French line and by employing asphyxiating gases contrary to the Hague Convention have advanced considerably. Overwhelmed by fumes the French had to fall back from the gas zone to Yser Canal near Hoesinghe, 5 miles north of Ypres, and our extreme left had to withdraw to conform with new French lines. Fighting still continues in this region and according to the Dutch reports German means to make a determined effort to break through here.

French Progress.

The French continue progress to the south of St. Mihiel and the wedge there is being pinched in day by day.

The Eastern Front.

On the Eastern Front there has been no essential change though from Petrograd it is reported that during the present lull both sides are preparing for a great move.

Bills Before the Imperial Council.

ALLAHABAD, April 24.
The Inland Steam Vessels Bill has been referred to the Local Governments for opinion.

Sir William Vincent and Mr. Morris, who have been engaged in considering opinions sent in on the Criminal Procedure Code Bill, have nearly completed their work. The views of the Bombay Government have still to be received. The Bill has been very well received.

CALCUTTA.

The Defence Act in Bengal.

CALCUTTA, April 25.
Commenting on the application of the Defence Act to Bengal, the "Statesman" writes:—In some districts, the prevalence of unhealthy political agitation may be taken as the reason, but in the majority of the scheduled districts the cause is the epidemic form which ordinary crime has assumed. The good sense of the majority of the community will support special measures to cope with special evils, with which ordinary methods cannot contend.

The "Bengalee" considers that there is not a shadow of reasonable justification. There has been no looting of villages in Bengal by bands of 500 or 600 men as in the Punjab. The proclamation of military law would

TELEGRAMS.

perhaps have been preferable. The special Commissioners for 24 Parganas should be High Court Judges.

Indian Patent Office.
War's Effect on Invention.

CALCUTTA, April 24.
The annual report of the Indian Patent Office states that the number of applications for the grant of patents was 583 as compared with 705 in the previous year, bringing up the total to 971 since the Act came into operation. The decrease is to be ascribed to the outbreak of the war in August, up to which time progress had been normal. Despite this drop in the number of applications the total income of the office has increased from Rs. 72,159 to Rs. 73,159, and this rise is due to the steady increase in the number of fees paid for continuance of patent rights. The effect of the war, as noted above, has resulted in a decrease of the number of applications during the last five months, but proceedings on applications previously made have not been materially affected. At present, under directions from the Government of India, the acceptance of applications and sealing of patents on account of enemy subjects have been suspended, but in order that the right of such persons should not be unduly prejudiced it has been determined to receive the necessary fees if tendered in due time. A license to this effect was issued on the 9th January, and legislation may possibly be undertaken so as to extend the time prescribed in the Act. Up to the end of the year emergency legislation dealing with patents and designs to correspond with the United Kingdom statute has been enacted in India, but sections 22 and 23 of the Indian Patents and Designs Act 1911 could possibly be utilised to obtain revocation or grant of license in the case of an enemy patent.

Germans in Calcutta.

Many Unaccounted for.

CALCUTTA, April 25.
THE "Statesman" reports that despite the vigilance of the authorities a large number of German subjects still remain unaccounted for in Calcutta. On the outbreak of the war they were estimated at 300, and it will be remembered that large numbers of Germans and Austrians were despatched to Ahmednagar in August, parties of women and children being subsequently sent to Jalapaar. Since then it has been discovered that numbers of Germans have managed to escape arrest, and a number of police officers are at present engaged in inquiring for them.

Births and Deaths in Delhi.

CALCUTTA, April 24.
During the month of March there have been 608 births and 517 deaths in Delhi city and 439 births and 266 deaths in the rural circles of the province. Fever in each case accounted for over half the deaths, respiratory diseases being the only other important contributory.

BURMA.

Heavy Thunderstorm with Rain.

RANGOON, April 24.
Heavy thunderstorm with rain also passed over Mandalay yesterday. The Tramway Co's overhead wires were wrecked in three places. The heat has been for the last few days oppressive in Mandalay and yesterday's heavy rain has done very little good here.

Discovery of Ammunition by a Fisherman.

RANGOON, April 24.
While a fisherman was fishing in Mandalay Moat his line got entangled with a military sword. A further search in the locality resulted in the discovery of a bicycle and considerable quantity of ammunition.

Burma's Interest in Sir Ian's Force.

RANGOON, April 25.
Burma is specially interested in two of the Regiments (Viz 1st Munster Fusiliers and 1st Borderers) which are amongst the finest battalions in the British Army of Sir Ian Hamilton's Expeditionary force which have not yet fought in the war. These two battalions left Rangoon a few months ago.

BOMBAY.

Lady Hardinge War Hospital.
Splendidly made Use of.

BOMBAY, April 25.
The Lady Hardinge War Hospital was opened in December and during the four months ended March 678 patients had been admitted and 577 had been discharged and 16 had died. Owing to the large forces sent to the Persian Gulf in addition to those employed in Egypt and East Africa together with serious cases of wounded and sick arriving from Europe the Hospital had been constantly and fully utilised and there was every prospect of its usefulness being still further manifested. As regards the Hospital at Alexandria owing to the provision of hospitals in England for the Indian sick and wounded this hospital had not proved to be required for its original object. It had been of great assistance to the Allied cause having been made use of by the Australians and the French.

Imperial Relief Fund.

Bombay Branch's Most Notable Work.

BOMBAY, April 25.
A long statement was issued to-day by the Secretaries of the Bombay branch of the Imperial Indian Relief Fund explaining the work done since the beginning of the war. This statement says that the Lady Hardinge War Hospital which was opened in Bombay at the request of the Government of India for the benefit of the wounded Indians returned from the front had already proved of great value. The field Hospital at Alexandria had been equipped with five hundred

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ.

సంవత్సరవిద్యార్థుల సమావేశము.

అయ్యా, గడిచిన ఆదివారము (18-4-15) సాయంత్రము 8-గంటలకు మా భవనమునందు మా పట్టణ విద్యార్థులు కనీసము 150 మంది సభగూడిరి. ఆ సమయమున మ.రా.రా.ప్ర. శేఖరమల్ల సరసింహంగారు సభాధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. నోబుల్ కళాశాల విద్యార్థుల సేవలుచేసెడి. ఈక్రిందివిధములన తీర్మానించిరి.

1. విద్యార్థి సభ విద్యార్థుల పురోభివృద్ధి కల్పన సహాయముచేయును గాన నా సభ జగత్తులెక్కడ యాశ్చర్యము.
2. ఆ సభయందు ఆంధ్రభాషయే వాడుకగా నుండవలెను.
3. ఆంధ్ర మహాసభ ప్రక్కనేయుంచి పెద్దల హితోప దేశములను గ్రహించవలెను.
4. విద్యార్థుల యొక్కయు విద్యార్థికాదల యొక్కయు కష్ట సుఖములు తెలుపుకొనుట కొక పులిక ముఖ్యముగా కావలెనని తీర్మానించిరి.
5. సభ; సాంఘిక నీతిని వెల్లువ కరమైనదలచుచున్నది ప్రతి కళాశాల విద్యార్థులందఱి హస్తముల కంద జేయవలెను.
6. కొన్ని సంఘములుగా గూడి సెలవు దినములలో చరిత్రను ప్రసిద్ధులగు స్థలములకు ప్రకృతి వైభవమును జాతుత్పత్తుల కరుగవలెను. అందు 7. విద్యార్థి యగగా యే ద్యవైన సభ్యునించువాడని విద్యార్థి సభజనువువారు తలచవలెను.
8. సభ సెలవుదినములలో నుండవలెను. తనంత కట్టు దిట్టములు చేయవలెను. తరువాత కరతాళ భవనంలో సభముగిసెను.

ఒక విద్యార్థి.

ii

రంగారేలు

అబ్బ! అజనగా అజనగా జవాబొచ్చిందీయో బాబూ! విశాఖపట్నం విద్యార్థులు ప్రయత్నములు చేస్తూన్నారట. సభ సాగిస్తారట. మారాజుహేంద్రవంశు విద్యార్థులు తలపెట్టిన కార్యము జయము గలుగుతుందా యేమిటి. అయితే ఆవాపిరాజును, సూర్యనారాయణును వెంకటేశ్వర పూజల నీనడే. అప్పుడే యేమయినట్లు ప్రకటించి పెద్దదయినదా. పునాదులుగానే యిల్లుకట్టరా అయితేమిటి పట్టువలెతో యుందిజయము. విద్యార్థుల రావాలిగా. సభాధ్యక్షులుగా. ఏమి చేస్తారు పిండకుగూడి. వారుచేయవలసినది తీర్మానములేమిటి? నిజమే ముఖ్యమైనది కావలెను. దానితో తృప్తిపొందెదరా? ఏమిటో. ఆ సభసభలుగూడాయి. అనేక మీటుంగులు చేశారు. ఆ సభాధ్యక్షులు పాపముచేశారు. ప్రతిసంవత్సరము గలుగుకొని భోజనములు చేయుటకేనా ఈసభలో మనసభగూడ ఆవారే త్రోవాలనా మియభిప్రాయము. అప్పుడే ఆశేఖరమల్లన్నయ్య. ఏమి? పెద్దలు చేశారుగా ఇక పిన్నలుచేయదానికి. మనకు మూడుసెలలు తెలుపుదినములు గలవుగా. ఆ సెలవునంద్రవోపుటకా. చనిచి చదివియున్నాను. ఇకమిద సభసభముగావోయి. నిద్రయే మనలనింతుట్లుకు దెచ్చింది ఇప్పుడైన మేముకోండి. దేశము లొరకు మిరుచేయుకొనికంత సహాయముచేయండి. పెద్దలైతే మిరుచే నీడయేమియులేదు. ఇప్పుడే మిరచేమిచేసినను మేమేమిచేయగలము అని నిరాశపడకండి. మిరుచేయగలసినపని చాలాగలదు. అయితే శ్రద్ధవ్రుదాల్చి. పట్టుబట్టడాని స్వార్థ పరిత్యాగముందాల్చి. విద్యాభిమానముందాల్చి. ఇవిలేకపోతే జీవనమొందుకో కాన విద్యార్థులారా లేకుండి, వెంకటేశ్వర, రామరాజు, సూర్యనారాయణుల సహాయముచేయండి.

తెలుగు, వర్ణాశ్రయం, భిక్షువంతలూ కాలు కృష్ణాజిల్లా లోనిది. ఇప్పుడు ఆయా కాలాకాళిద్వారా సంఘములు స్థాపించారట. విద్యార్థులు సహజశక్తులగుట ఏమీమీమా చేయుదురట. అయితే తెలుగుకాలాకాళిద్వారా సంఘ మేమియు చేశో పయోగమైన కార్యముచేయుచుండలేదట. సభాధ్యక్ష తాలూకా సంఘమును స్త్రీలకు పోషించేసి బహుమతులు నిచ్చెదరట. ఈరెండును చాలాకాలమైదట. స్థాపించి ఈరెండింటిని జూచి భిక్షువంతలూ కాలాకాళిద్వారా సంఘము జనసామ్యముకు లాభకారయగునటుల స్థాపించిరట. అందు విద్యార్థుల సంఘము ఒకభాగమట. ఇందుగల్యూ చాలామంది విద్యార్థులే స్త్రీజులూ మాడ కొందరుగలరు. ఈ ఆభివృద్ధి సంఘమువారు గాత్రసార కాలలు గ్రామములందు స్థాపింపవలయుననిరి. అప్పుడే గరగ పురుగు ఒకరాత్రిపాతకాల పెట్టిక గదా. అది బాగానే పనిచేయుచున్నది. కొన్ని గ్రామములలో పుస్తకభాండాగారములు గలవు. వారు ఈసంఘమువారికి సహాయముచేయుచు

దురు. ఈసంఘమువారు వాతాయజ్ఞము పుస్తకభాండాగారములకును బహుమతుల నిచ్చెదరట. రైతులకు కృతపాములందును విద్యయందును అభివృద్ధిగలుగునటుల చేయుట కుపన్యాసము నిచ్చుచుండరట. ఇంకా మరెన్నెన్నో చేయుదురట. అప్పుడే మూడుసంవత్సరములయినది. ఇంకాకొందరు స్త్రీజుల సహాయము చేయుటలేదు. సాపము, వారు డబ్బుకొరకొన్ని విక్రమములనున్నారో చూడండి. ఊరూరులోయి యుపన్యాసములిచ్చి రైతులను ప్రోత్సహించి దేశముకొరకు తెలుపుదినములలో సెంతసేర జేయుచున్నారో చూడండి. అందరు విద్యార్థులు తమచేతనయందలి సహాయములు చేసిక సెంత బాగుంటుంది.

ఈప్రయాసయంతెందుకు వారికి తి:కూర్చుకొనగా కుముంటో కావలెను చేయలేదు అని యుకొనవారు కొందరు స్త్రీజులూను ఉద్యోగులూనుకూడ ఇప్పుడైనను గలనటుల విచారకగమైక సంగతిగాయూ. అధికారులు కయితులును కాలి పిప్పిచేసి ఎట్లో చందాపోకుచేసి దొనచోలు కొంతమేర కట్టికగదా. అదెందుకు పూర్తిచేయించగూడదు. పిరుగూడ నొకరితోనొకరు వివాదములకుంటే యితరులు నవ్వూ. ఇంకాకల్లుతెనులెదు ఈస్టేట్ల పాపమివిద్యార్థులకు సహాయము చేయగూడదు? ఆదొనచోలులో నొకగది నీసంఘమువారు తమ కిచ్చుని అడిగిరట దారికి దిక్కునికాదులేదు. పిరింకేమి సహాయముచేయగలరు? వారుచేయు కార్యములకు విన్నములు కల్పించుటలేదు ఇదియొక సుఖమే. పాపమి విద్యార్థులకు ప్రోత్సహమైన నొకపదనూ. పీఠ స్వాధ్యపరిత్యాగము దేశాభిమానులు విద్యాభిమాను. వారు చేయుకార్యము సభ్యజనముకమైనది. దాని కిట్లెదు సహాయముచేయవలెను.

అయ్యా! నేనుకొన్న దొకటి వాగ్దానిన దొకటి. భీరువరం తాలూకాభివృద్ధి సంఘపు కార్యదర్శిగారు మిగత కమిటీవారితో నాలోచించి తమతరపున నొకరి ఈకాఖపట్టుమున జరుగబోవు విద్యార్థి సహజశక్తులకు పంపి తాముచేయు కృత్యములను వారికి తెలిపినంతవరకును? విద్యార్థులందరు ఈభీరువరం తాలూకా విద్యార్థులు చేయుచున్న పనులను తమ గ్రామములందు అవలంబించినంతవరకును. చెప్పవలసినది చాలావున్నది. తెలుపుచున్నట్లును. వెంకటేశ్వర రామరాజుగారు మిరుచేయవలెను దైవము సహాయము చేయునగాక ముందు ముందు ఈభీరువరం తాలూకాభివృద్ధి సంఘమునుగూర్చి వ్రాయుచునుండెడి కత్తెవలే అన్నదా. ఇంక తెలుపుచున్నట్లును.

ఒక విద్యార్థి

iii

అయ్యా, ఇప్పుటికి రమారమి వారందినములైరి నావెనకటి లేఖమిదా ప్రయత్నించి, ప్రతికాధిపతిగారు! నాయభిప్రాయమును మిగతామొదొప్పి నన్ను సత్కరించినందుల కెంతయు మీతో కుండనములు. ఇచ్చాకట్ట, నేటికి దానికి ప్రత్యుత్తరంగా ఒక్కటే ప్రయత్నించినాను. నాయభిప్రాయమునకు నాతో చాడ సంతృప్తియ్య సహాయపడ్డాడు. చాలాసంతోషం తెలుపుతే వెంకటేశ్వర ఉత్తర మొకటికూడ ఈరోజున పులికలోచదివాను.

వెంకటేశ్వరగారి ప్రాతప్రంతనే నడుస్తూన్నాను. నేను వెనకవ్రాసింది ఆయనమాచిట్లు కనబడెను. చూచినా ఆయన కానసహజముగా కనబడి నిల్లత్తుంచేసి ఉంటారు. బహుశః ఈరెండింటిపై నుగా కనిసిస్తోంది ఎవరో విశాఖపట్టణం విద్యార్థులకు బాపరాజుగారు. పట్టాభిమానుగారు ఆ. వాతేమిచేస్తున్నారో ఎవ్వరికి తెలియక. వారలమట్టుకు వాళ్లుకుట్టులు మూడుకొని కూర్చుంటే, వెంకటేశ్వర వారలను ఇన్వోకేటు చేయడం అరంభించారు. తనన తెలుగు పదం ఆ అర్థమును తెలియజేయవలసి భయపడి ఇంగ్లీషు ముక్క వాడినందుకు తమించాల్సి సభజనుగడం నిశ్చయము! కనుక, బోధచేసి, ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంధాని, ఆనాటికి సభ కీర్తుకొని రమ్మని వెంకటేశ్వర గ్రామము. పాపం ఆయన నిష్పితాభిప్రాయముతో సభ యా యేడు సభపుదామని తంకాలు పడుచున్నాను. కాని నామందముధికికాత్రం సభసభపదం కష్టంలానిమాటగా కనిసిస్తోంది. ఆయన భైర్యంమీమానాకు బోధపడలేదు. ఇరవై రోజులకుదా కన్యకలేదు.

ఒక పుస్తక భావకంకచ్చింది. భర్తగాను ఇట్టికేవై భార్యని, ఈరోజునాగ్గు పిండింట్లు చే చూపుతెప్పము, సరకు సాయము అంతాఉన్నదా అని ప్రక్షుించారు భార్య. లేకేమి ఇదిగోయిది ఆధారముమీ అని చేతిప్రేమ చూపించిందట! మనవ్యాపారం ఆరేటిగాఉంది. ఊరల్లా సాటిస్తే యింకమట్టుకా

పట్టుదలగలిగిన వాళ్లం చేళ్లమీద లెక్కపెట్టే సంఖ్యకన్న ఎక్కువలేదు. ఇందులో వీక్షణి, విశాఖపట్టణం నివాసులంకాము. మఱి వెంకటేశ్వరగారు సభ ఏలారు జనువుతానో వాడు బోధపడలేదు! ఆనాటికో పనిచుందితో ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ వింది అనిస్తానుకావోయి!

గౌ. రామలహరీద్రు, బయ్య సరసింహేశ్వరకర్మగారు కార్యక్రమమును వ్రాయించి యిచ్చెదరున్నారని వినుటనేత ఎంతో సంతోషమైనది. వ్యాయపతి రంగున్నానవంతులు గారు భోజనసదుపాయములు చేయంతగునమాడ వినుటవలన మఱి సంతోషమైనది. ఐతే నేమిలాభం. ఇంతవఱకు, పోనీ వెంకటేశ్వరగారు సభజనీ ప్రారంభకొన్నా కాని సభాధ్యక్షులెవరో, తెలియలేదు సుకదా, ఆఖరకా కాలమున చచ్చుచే తీర్మానములుకూడా ఎవ్వరికి తెలియదు. ఇంత అసౌకృతిగా సంగతి సందర్భాలుంటుంటే వెంకటేశ్వరగారు సభజనపదం ఎట్లా సాధ్యమాకుందో బోధపడలేదు. ఆఖరకు, మాదావికపడి చేతులు కాళ్లు విరుగతొమ్మకొని పుచ్చేస్తే బహు ప్రయాసపొంది యాయేటికి సభజనీనా ముందుసంగతి నా కగమ్యగోచరంగా ఉంది. వెంకటేశ్వరగారు ప్రశంసించిన చాటింపు, పరువులమీద నుండి, పిన్నలలోనికి విద్యార్థులకు ఎంతోదని వ్రాసినారు. నా కే విమాత్రం దానివలన ప్రయోజనం కనబడలేదు. ఎంతసేపు చూచిన, ఈప్రశంస నెట్టేవారు ౧౦ మంది కన్న నాకెక్కువ కనబడలేదు. ఇంత నిరుత్సాహంగా విద్యార్థి జనం పని చేస్తూన్న కాలాన్ని, ఎంతో ఆప్యాయంపడి, సభజనీనా ఏమికోసం స్మరంగా ఉంటుంది! పులికాధిపతిగారు! మీరివిషయమున బోధ్యము కలుగజేసుకోరా? మియభిప్రాయానునిక, మేము సంతోషిస్తాము. పెద్దలంతా నూటలాడ కూచుంటే, మాలో పుట్టిన ఈయనదేశాంకుడా నీస్తాయి. అభివృద్ధి పొందే భాగం ఏమిదా పెద్దలమీదనే ఉంది

ఆంధ్రసోదరవిద్యార్థులారా! మల్లకో పెద్దనో నానల హాను మన్నించి, యాయేటికి స్వల్పముతోనే సంతోషిం తాము కార్యసంఘము నొకదానిని స్థాపించుకొని, నానికి భావముకు సంఘాధ్యక్షుని, కార్యదర్శులను, ఉపసంఘమును ఏర్పాటుకొందాము. మనవిద్యార్థి జనమునందు తనగ శ్రీధర్ తీసికొని, పనిచేసెను వారిలో నెవ్వరో దేశభక్తులయి దొక్క మహనీయుని, భావముకు సంఘాధ్యక్షునిగా మన మెన్నుకొనెకము ఇంటియే కాక ఆ కార్యసంఘమునందు ఆంధ్ర విద్యార్థిమహా సభావిషయముకుసంకల్పము స్థాపిం మహా జనుల సమక్షమునందే ముచ్చటించుకొని వారి వారి పులవలతో ఈయేటికి సంతోషించిచో ముందు వత్సరము నకు మనము విజృంభముగా పనిచేయవచ్చు. కావున దమచేసి ఈవిషయము నాలోచించి మియభిప్రాయములను తెలియ జేయుదు. కన్యకలాలను. ఆ కాలమున మనము ముచ్చటించవల సిన యంశముల నీక్రింది నాకు లోచిత వొకకొన్ని వాగ్దా న్నాను సభజనులజేసి తమతమ యభిప్రాయమును ఆంధ్ర విద్యార్థుల లెరింగించెదగాక!

(1) ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ, దానియదేశ్యములు అయ్యది స్కూలు యజమానుల ద్వారా విశ్వల కెరింగింప వలెనో లేక స్వతంత్రముగా విద్యార్థుల కెరింగింపవలయునో యను సలకముగూడ లేవలెను.

(2) ఎంతవఱకీ మహాసభయందు విద్యార్థులు సాంఘిక రాజకీయ మత భాషావిషయములయందు స్పష్టత నీలగునో కూడ నిచాంపవలయును.

(3) ముందు వత్సరము సభకరుగుటకు గుఱించియు ఎచ్చట జరుపుటయో దాని గుఱించియు జ్యోతపలెను.

(4) ఆంధ్ర మహాసభసభ ఆంధ్ర భాండాగార సభమను ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభకు ౪౦ వత్సరముల బంధములు

(5) ప్రతివిద్యార్థుల కెల్లు నియమించవలయునో చచ్చింప వలెను. ఇంటియేకాక యాకాన్యకపరపని అంశము లనే కములున్నవి. నాయభిప్రాయము కొంద వాంధ్ర విద్యార్థి సోదరులకు వెంటుగా కన్వింపజూచును. కాని వెంటునకు వెరచి వుండు మానీషయచ్చునా? తొందరపడిన మన యా యాంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ, చచ్చి జరిగినయంతకాలమైనను నిర్లక్ష్యనెదు. నానికి నిదర్శన మింతవఱకు నాయభిప్రాయ మూంధ్రవిద్యార్థులందు పుట్టకపోవుటే. పులికాధిపతిగారు! మియభిప్రాయమునుగూడ నింకొకసారి వ్యక్తీకరింతు రేరి, మాంధ్రాంధ్రసోదరులు నాగ్గర్లవడలేమో మియభిప్రాయ మును మాయెడల నొకసారి ప్రసంగజేసి మామహాసభకును సమయకొనుదు.

చి. శం. ది.

మంచి నమస్కారము!

మొదటి సారికి తల్లిమిభాగమిలా వెలువడుచుండును. ఇందులో ఆర్థికపరమములనుబట్టిని ప్రతిమలు గలవు. మాచిరునామము:—నవవీరియందర్ వాచ్ కంపెనీ, హోమిభాక్తు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

చౌకయివని! అనేకవందలు ఖర్చయినవి!!

షర్టులు తయారుచేయుటచో మేము స్పృహసిద్ధిని జెందినవారము

శ్లొక్కిలు షర్టులు	దజను	౧.కి రూ. 13 8 0
డిటో రెండవరకము	" "	12 0 0
డిటో గీట్లుగలవి	" "	13 8 0
మాటి షర్టు	" "	15 0 0
లాంగ్స్లాత్తు షర్టు	" "	16 8 0
స్టానలు షర్టు మొదటిరకం	" "	54 0 0
డిటో రెండవ రకం	" "	30 0 0

(1) ఆర్డరు చేయునపుడు గొంతుకొలత యివ్వవలెను.

(2) 16 యంచువై గొంతుగల షర్టుకు ౧ దజనుకు రూ.1 8 0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.

(3) 32 యంచువిడపు వుండును - నిడుపుయెక్కువ కావలయునన్న ౧ దజనుకు రూ. 1.8-0 యెక్కువగా యివ్వవలయును.

గురురౌజ్ ఆంధ్రుకంపెన్సి తిరునల్లిక్కేటి, మదరాసు.

ము ఖి ము ను
యీశబృహత్ ప్రతి
ది న ము శుభము
చే యు చుం డి న
సౌందర్యము లెప్పుక
కలుగజేయును.

ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ లి, బందరునీధి, మద్రాసు.

చిరుసామా :— ఆంగ్ల సెటింగ్ కింపెన్సి, గుంటూరు.